

№ 16-17.

EESTI

NELJAPÄEVAL,
8. NOVEMBRIL 1923.

SPORDILEHT

6
MAM
BER
6

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

L. Brown,

*tänavune Ameerika meister kõrgushüppes taga-
järjega 1.97,2.*

HIND 50 MARKA,

A.-S. Balti spordiriistade vabrik Tartus.

Kontor: Aurulaeva tän. № 1.
Kõnetraat 187.

Ladu: Rüütli tän. № 9.
Kõnetraat 602.

Soovitab odavate hindadega hooajaks:
kõiksugu kergejõustiku ja jalgpalliabinõusid.

Vehklemise ja võimlemise abinõud.

Täielikud võimlemissaalide sissesäaded.

Eelarved ja plaanid maksuta.

Esitaja Tallinnas o.ü. „Esto“ Pikk tän. 47.

O.-Ü.

TALLINNAS,

TEL. 10-02.

O.-Ü.

PIKK TÄN. 47.

TEL. 10-02.

Taliseks hooajaks kohale jõudnud kuulsa F. W. Hensi vabriku liurauad:

NURMIS, JACKSON-HAYNES, HOCKEY- JA NORRA PANTSHID.

Ladus saadaval kõiksugu spordi abinõud kodumaa ja väljamaa tehastest.

A.-S. Balti spordiriistade vabriku esitus.

EESTI SPORDILEHT

VASTUTAV TOIMETAJA HARALD TAMMER.

TOIMETUSE LIHKMED: LEOPOLD TÕN SON, WILLIAM FISKAR JA JOHANNES KAUBA.

VÄLJAANDJA EESTI SPORDI KESKLIIT.

TELLIMISHIND:	TOIMETUS JA TALITUS:	KUULUTUSTE HINNAD:
TERVE AASTA PÄÄLE 500 MK.	TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.	TEKSTI EES . . . LHK. 6 000 MK.
1/2 " " " 275 " "	KÕNETRAAT 700, POSTRAST 70.	TEKSTIS . . . " 8 000 " "
1 KUU PÄÄLE . . . 50 " "	—	TEKSTI JÄREL. " 4 000 " "
ÜKSIKNUMMER 30 " "	EESTI SPORDILEHT	LEHEKÜLJE OSAD HINNATAKSE
VÄLJAMAALE POOLE KALLIM.	Ilmub iga	VASTAVALT NENDE
	15-daks ja 30-daks kuupäevaks.	SUURUSELE.

№. 16/17.

Neljapäeval, 8. novembril 1923 a.

IV. aastakäik.

Ettore Blasi,

Torino maratoni võitja, kantakse pääle jooksu oma austajate poolt.

Mõtted spordi tulevikust ja elukutselikkusest.

Der Wunsch im Wettkampf mit den Genossen die höchste Leistung zu erziehen, wie die moderne Ausdruck heisst, den Rekord zu schlagen, hat Einseitigkeit und Übermass gezüchtet, nach Beispiel des geschäftlichen Lebens, wo jeder auf Kosten der Harmonie nur einen einzelnen Ton möglichst gellend und beherrschend herauschmettern muss.

v. Gleichen-Russwurm.

Tuhatpalgne on sport ja temas leiavad vastuhelki kõige mitmekesisemate, teda kandvate masside elutunde avaldusvormid. Ta haarab nende otsimisjanust hingelõõma, valab selle oma anumatesse ja esitab mingi laiaulatuslise kuid vormikindla tervikuna. Ta on otsiv ja kääriv, loov ja hävitav, ta ei kanna mingit ühtlast loosungit ega etiketti, ta on seltskonna hüvede ja pahede üldkompleks, edasirühmav tundmata kõrgustesse ja kaugustesse. Ta on kui kunst, elu ekstrakt, „kus leidub elu sügavus ja ilu, elu tühjus ning labasus“. Ei saa teda kestvalt rakendada mingi ainuideo või tulu vedamiseks, nagu seda on mõnelt kildkonnalt soovitatud: pea ratsutab ta vahutades üle neist tammidest ja jätab oma dresseerijad kuivale. Ta muutub alatasa, nagu muutuvad tema kandjad, kajastades nende õrnemaid hingevärinaid, kuid jäädes vormis muutmatuks — võistluseks. Olgu inimkonna ideaalid ja hingesoovid millised tahes, ikka tõuseb mehes tahe võrrelda end teistega, oma füüsilist superioriteeti ja mehisust maksma panna, kas kujutleme muistset gladiaatori, keskaegset rüütli või meiepäevi jalgpallimängijat.

Kõrgemat vormilist täiust osutab kahtlemata meieaegne sport. See on täiuslisem ja raffineeritum kunagi olnuist. Talle on abilisena eriteadus tärganud, mis kõrgemate saavutuste võimaldamiseks töötab. Paraku peitub spordis oluline traagika. Sporti defineerides on ta võistlus mingis kehalikus tegevuses, mille eesmärk mingi aineliste väärtuste loomine pole, vaid tasse endasse suletud — hingeline lõbu. Loogiliselt ei võiks ta kunagi tasutav ega elukutseks olla. Sellele baseerub meie spordimõiste ja seda fikseerivad asjaarmastaja —sportlase rahvusvahelised määrused. Üksteisega võidu kõrgema sportlase täiuse

poole rühkides muutub aga see lähtekoht takistavaks kammitsaks: kõrgelesööstvad katsed nõuavad suuremat ettevalmistust ja ajakulu, ja sportlasele tuleb sportimisel ainelist kahju kannatada, mis lõpuks küsimuse üles seab: kas ainelist tasu nõuda oma saavutuste hindajatelt või saavutuste paremuse püüdmisest — seega üldse võistlustest loobuda. Ilma võistluseta ei oleks aga üldse sporti, kaoks spordi psühhiline külg, tema ilu ja edasipüüd, jääks mingi onaneeriv viril „kehakultuur“, mis varsti kõigile läilaks läheks. On selge, et spordi suuremal arenemisel ta elukutseks peab muutuma ja mõttetud olekski 8—10 tundi tööd tegevult inimeselt veel suursaavutust nõuda, nagu praegu keegi ratsahobust enne võidusõitu koormaid vedama ei sunni. On ülekohus üht jõukate vanemate poega, kes kogu oma huvi sportimisele võib pühendada, eesõigustada mustatöölisest, kes raske tööpäeva järel veel spordiväljale tõttab ja treeningule asub. Jõukamehe tagajärjed peavad võrratult paremad olema. Seepärast on täitsa loomulik, et andekas sportlane oma sportliste võimete väljakoorimiseks sedavõrd ühiskondlist toetust peab leidma, kui seda soodsate elamistingimuste soetamiseks vaja. Sellega oleme julge sõna öelnud: sport areneb elukutseks. Ei ole midagi parata, misjaoks jaanalinnu moodi pääd liivasse toppida ja tähelepanemata jätta, mis ümberringi sünnib. Suursportlased tallavad praegu varjatud professionalismi radu ja ei ole väga kaugel vist aeg, kus professionalism elulikkude tunnustust leiab. Need oleksid üksikud, üldtunnustatud, väljavali tud suursportlased, kunstnikud omal alal, nagu praegu seda on iga teise kunsti ala esitajad. Mingit ühiskondlist hädaohtu sellest igatahes karta ei oleks — pakkumine võib siin muidugi ainult nii suur olla kui nõudmine, ja varem-hiljem kalduvad laiemate masside huvid jälle teisale, uutele veel aimamata, sündimata kunstiladele.

Elukutselikkuse suuremad õnutajad on praegused olümpiamängud, sümboolsed rahvaste elamisõiguse võitlusväljad, elu- ja tahtejõu katseproovid. Iga rahvas tahab oma tõe kvintessentsi rahvusvahelistel võitlusväljadel viimistletud ja raffineeritud kujul võitjate hulgas näha. Seda ei suuda aga ükski rahvas, kui ta „adra tagant“ oma tugevamad mehed võtab ja välja-

maalaste väljavalitud, erilisel ettevalmistatud jõudude vastu välja paneb. On tarvis samuti andekaid, väljapaistvaid sportnauure rasketest töötingimustest vabastada ja oludesse seada, mis kõrgema tagajärje saavutamist võimaldavad. See ei oleks sarnasele sportlasele mitte kestva ülespidamise, ametina, vaid ainult toetusena oma eesmärgi saavutamiseks ja erineks seega praegustest elukutselistest tingimustest.

Meie elukutselise suursportlase — kunstniku ideaal ei võiks mõnitatav ja võrreldav olla praeguste tsirkuse elukutse-

liste hobusetallide jõumeestega, kes kõigi spordivastaste ja ulakate rõõmuks spordi suursugusust oma laiade libedate turjadega tsirkusareena sõnnikuvirtsasse tambivad ja sportlisest mõistest väljaspool seisavad. Nende püüd on vaid impotentsetele tudikestele ja vulgäär naistele oma lihhamassi demonstreerimisega apetiite äratada ja teenitud markadega oma „punnmagusid“ alkoholiga leotada. On võrratu kuristik selle mürgise jandi ja spordi vahel.

H. T.

Väljavaated ja lootused.

Alex Antson.

(Järg).

400 meetri jooks.

400 meetri jooksurajale on käesoleval aastal mitmes staadionis paljude Euroopa riikide paremad sportlased suuremate võimistega asunud, kui kunagi enamalt. Kui veel aastate eest harva leidis Euroopas jooksjaid, kes selle maa alla 50 suutisid katta, siis on käesoleval aastal nende arv märgatavalt suurenenud.

Viimaste suurvõistluste saavutused ulatuvad peaaegu alati alla 50 sek., olles samal ajal pea erandita ägeda ja ühejõulise konkurentsi tulemuseks.

Lihtsa ja veel mitte põhjaliku ülevaate järel saame 1923 a. Euroopas juba sarnased saavutused:

Soome	— Vilen	— 49,0
Norra	— Hoff	— 49,2
Rootsi	— Engdahl	— 49,3
Hollandi	— Paulen	— 49,3
Inglise	— Stevenson	— 49,6
Prantsuse	— Fery	— 49,7
Inglise	— Gillis	— 49,8

Igatahes lugupidamist ja aukartust äratavad võimised.

Kui Göteborgi suurvõistluste eel oli suureks ja vaieldavaks küsimuseks, kumb võib sääl 400 meetri jooksu: kas rootslased Engdahli ehk soomlased Viléni abil — siis arvasid uhked rootslased Engdahli mitte ainult Göteborgi, vaid isegi Pariisi olümpiaadil. Nüüd — kus Engdahl kaotand Vilénile ja hiljem paaril korral — 400 meetris esmakordselt debüteerivale norra ilmameister Hoffile — oleks huvitav asetada küsimust, kes võib 400 Pariisis? ja kas lõppeb seal arvatavasti haruldaselt

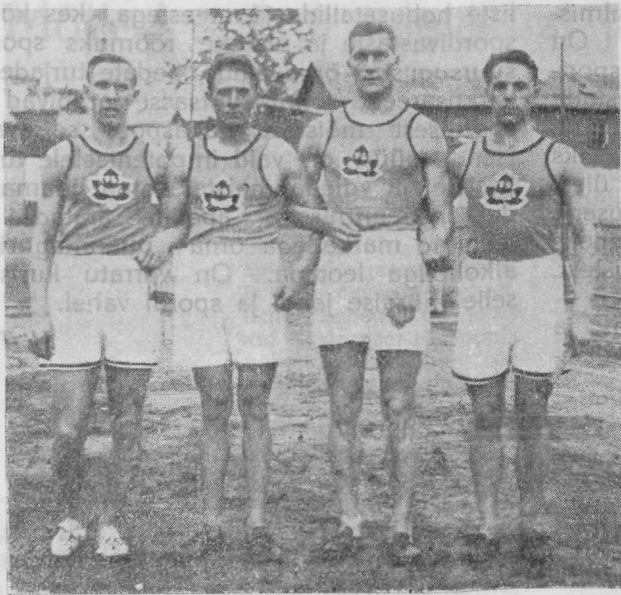
pinev ja huvitav võistlus — ilma uue ilmarekordita? Usun et eitav vastus enam tõenäoline kui jaatav.

Kuigi, Stockholmi olümpiaadil 1912 a., kus praegune 400 m. ilmarekord seati — sarnased kuulsused võistlesid, nagu saklane Hans Braun, ameeriklased Reidpath, Meredith, Lindberg j. t., oli võistlusrajal ometi üldiselt häid 400 meetri jooksjaid palju vähem, kui neid Pariisi olümpiaadiks töötab ilmuda — vähemalt ei suutnud siis veel nii rohkearvuline hulk jooksjaid seda maad alla 50 sek. jooksta kui nüüd.

On tõenäoline, et Pariisis äge ja põnev võistlus tuleb. Julgen isegi oletada, et see ometi kord eurooplase võiduga võiks lõppeda... Selleajani on selles maas ameeriklased ja aafriklased ülejõulised peremehed olnud.

Muide on 400 meetri jooks kindlasti kaunim rohkearvuliste jooksude hulgas, nõudes ja arendades pääle kiiruse veel tugevat vastupidavust ja jõulist sammu. Selles jooksumaas ei saa ükski sarnase kergusega meistriks kui 100 ehk 200 meetri jooksus, kus sagedasti hää kiirus võib noore algaja esiplaanile viia.

Kui meie Jaanvaldil õnnestus aastase treeninguga võistluskogend Villemsoni võita, siis oli see igatahes haruldane juhus ja võimaldus vaid ainult keskmiste võimiste juures — võib olla kergendatuna võitja suurest energiast ja looduslisest jõust ja vastupidavusest (meie rekord on ju alles 52,3 kuna paremad tagajärjed ainult harukordil alla 53 on ulatund).

Tänavu edukalt esinenud V. S. Sporti sprinterid ja teatejooksjad. Vasakult: F. Jaanvaldt, R. Kesküll, R. Saulmann ja H. Küttim.

Nagu üldse teisteski jooksualades (väljarvatud maraton) oleme ka 400 meetris alles arenemisel. Siin on meie võimised harva rahvusvaheliste võitudeni ulatunud.

Siin ootame alles tõusvaid suursi, noori tugevaid ja jõuküllaseid algajaid. Siin on võitmise ja edasiminekü võimalused märgatavalt suured ja avarad.

Samuti ei ole meil viimase paari aasta võistlusi mälestades põhjusi halisemiseks ega kurvastuseks.

400 meetrit meistrivõistlustel, samuti suuremail võistluspäevil, on alati ühejõuline ja hulgaline konkurents rõõmustand ja võib julgesti tõendada, et käesoleval aastal häade harjutustingimuste ja asjakohase juhatause juures vähemalt 6 meest enda võimisi 52 piiridesse oleks võinud märkida. Arvan siinkohal Jaanvaldti, Saulmanni, Keskülli, Villemsoni, Küttimit ja Huuki.

Kes neist kuuest enam lootusi võimaldab, seda on võrdlemisi raske vastata.

Kaks nendest: Villemson ja Saulmann on vanemad, kauemaegse treeninguga ja suuremate võistluskogemustega. Mõlemad on kestvalt aastate kaupa meie spordiväljül kuulustena liikunud. Ei jul-

geks selle järeldusel neilt palju enam nõuda — peame hindama nende teeneid juba meie spordi algpäevist — kuigi iga uue võimisavalduse eest tänulikud peame olema.

Seda enam tugevad meie lootused aga nelja järgmise noorema jõu peale.

Parem neist oli käesoleval aastal kindlasti Jaanvaldt. Tugevuse ja vastupidavuse poolest on ta märgatavalt ees Küttimit, Huugist ja Kesküllist. Küll aga omab ta kahjuks kolmest viimasest vähem kiirust, ja kuna ta ka enese jooksustiili arendamist sama hoolsusega ei ole käsitand, kui viimasel, võib järgmisel aastal väga kergesti oletada ta kaotusvõimalust.

Jooksutaktika poolest on ta aga kindlasti kõige parem 400 meetri jooksja, kes üldse eestlastest esinend. Mälestan juba enam kui paaril korral ta ettevaatlikku ja täpselt kaalutud võistlusstrateegiat, mis eriti märgatavana, käesoleva aasta esivõistlustel talle paremuse kindlustas. Igatahes peab ta aga küllalt tõsiselt mõtlema enda jooksustiili koolitusvajaduse ja kiiruse suurendamise päale. Endise kiiruse ja jooksu seisakuga oleks igatahes edasimineku enam kui kahtlane.

Kindlaks tulevikumeheks 400 meetris pean aga noort Kalevi liiget Huuki, kes käesoleval aastal rahuloldavaid võimeid ilmutades jooksustiilis märgatavaid edusamme on teinud.

Oletades, et Küttimi ja Keskülli hooleks 100 ja 200 meetri meistrivõime kindel edasiarendamine, tuleb asetada 400 meetri edukus Huuki ja Jaanvaldti paratamatuks ülesandeks.

Praeguste väljavaadete (Tartu liivased ja viletsad jooksuteed!) juures, siin kahjuks rohkem jõudusi ei leidu. Igatahes ootame neid järgmistel aastatel igast kodumaa linnast. Üsume selleks ajaks ka paremaid spordivälju ja jooksuteid provintsilinnades.

400 meetri edukus kindlustaks ja aitaks kaasa meie algand sportlisele tõusule. See muudaks meie võistlused uutel kevadetel veel kütkestavamaks ja ülevamaks. 400 meetri jooksu sarm ja veetlus on ju erinevalt uhkem ja kütkestavam.

(Järgneb).

Jüri Lossmann Torinos.

30. septembril Itaalia suurema spordilehe „Il paese sportivo“ poolt sportlise reklaamina korraldatud maratonijooks ei olnud meie maratonimeistrile küllalt soodne. Väljakannatamata palavuse ja tolmu tõttu katkestas Lossmann 13. kilomeetril jooksu. Erilist terviseriket või vigastust selle põhjuseks ei olnud, võistlusel enesel puudus Lossmanni sõnade järel vaimustav mõte või eesmärk, mis pingutustele oleks sundinud. „Oleks, ütleme näituseks, Spordileht mu Itaalia sõitu 500 margaga toetanud, siis oleks seegi mind millegiks kohustanud, siin aga oli võõraste ärimeeste reklaam jooksu eesmärk, ja see jättis mind täitsa külmaks. Päälegi ei olnud siin korralikust võistlusest või spordist juttugi, oli mingi metsik rüselemise kaos“.

Itaallaste arvamistest Lossmanni ja võistluse kohta toome mõned väljavõtted Itaalia ajalehtedest.

27. septembril kirjutab „Il paese sportivo“ päälkirja all

„Lossmanni tulek“

järgmist: „Teisipäeva õhtul tuli Milanost Jüri Lossmann, kus ta paar päeva oli peatanud, et linnaga tutvuneda. Mineval teisipäeval sõitis ta Tallinnast välja ja tarvitab juhust, et läbisõidul oma kena prouale ettetulevaid Euroopa linnasid näidata.“

Lossmann näib tervislikult hiilgavas seisukorras olevat ja mingisugust reisiväsimust pole märgata. Ta pärib kohe oma vastaste nimesid ja tahab ülepea üksikasjalikult võistluse üle teada.

Kui meie teda väljavaadete üle küsime, oli ta väga tagasihoidlik ja ütles ainult, et häade jõudude osavõtu tõttu see maratonijooks väga raske saab olema ja selle võitja ka Pariisi maratonivõitja on.

Eila hommikul soovis ta kohe oma vormi proovida ja meie läksime talle hotell Docksi järele, rattad käes. L. teab ainult veidi prantsus- ja ingliskeelt, nii et pidime miimikaga aitama.

Ta tegi oma jalutuskäigu elegandis spordiülikonnas, mille all veel helesinine villane kamsol.

Corso Tranciolt hakkab Lossmann kuradi ruttu käima, nii et meie muidu järele ei saa kui jalgratastel. Kõik inimesed panevad teda tähele atleedilise kuju ja kiire sammu tõttu. Läheme nii umbes 1 kilomeeter. Pärast seda anname L-le

mõista, et ta peataks. Eestlane, kes peatamatult kiirelt käib, jääb seisma, meile küsivalt otsa vaadates. Seisukord on piinlik, ja meie saame aru, et saksakeel on üks suur ja ilus keel — kui teda ainult oskaks!

Fascist Valerio Arri,

teise auhinna saaja Torino jooksus ja kolmas mees Antverpentis 1920. Lossmanni arvates parem Itaalia maratonimees.

Lõpuks võtame julgust ja katsume talle seletada, et ta oma raske spordiülikonna jätaks. Kuid L. naeratab ja tähendab meile teed jätkata, ning pistab ise jooksu. Hüppame ratastele ja saame ta 40 mtr. järel. Ta jookseb imekspaneva kiiruse ja suurepäralise paenduvusega. Villase trikoo, liig laiade ja jooksule ebakohaste kingade peale vaatamata, meeldib ta väga omas liikumises. Jüri vihub edasi suure viisil ja ta võimsas liikumises pole näha mingit jõupingutust. Pääle 200 mtr. jooksu algab ta jälle oma sunnitöölise käiku. Ta otsib paremat maad ja vaatleb tähpanelikult jooksutee ümbrust . . .

. . . Aga ta higistab palju ja kui mõni auto mööda sõidab, vaatab ta küsivalt meile otsa, et kas võistlusel ka nii peaks olema. Rahustame teda mõne ingliskeelse sõnaga. Veel panime tähele, et ta katsub ikka varjukohal käia ja päiksest eemale hoiab. Tähendab: kuumus ja tolm ei harmoneeri Jüri Lossmanniga! . . .

. . . Natuke enne porte Margherite't kohtame Arri't ja Blasi't, kes jalutuskäigult tagasi tulevad. Kolm tshempioni vahetavad tervisi ja viisakusi . . .“

30. septembril kirjutab sama leht päälkirja all

„Kiirrong Lossmann“

tema eluloost ja võistlustest Antverpenis ja Göteborgis. Ta toob L-st järgmise kirjelduse: „L. on väsimata ja lõpmata vastupidavusega. Kui tema rekorde arvesse võtta, peaks arvama, et tal meie võistlusel vastast ei ole. Kuid ei pea unustama, et ta kareda kliimaga harjunud on ja et kui tal võistlejate hulgas ühtki väärilist vastast ei ole — meie päike tema suurem vaenlane olla võib. Arvame — kui Lossmann päikses omale kaaslast ei leia, siis ka ometigi mitte äravõitmatut vaenlast ja jooksu kahtlemata võitma peaks“.

Asjalikuma võistluskirjelduse toob aja-leht „La Stampa“ 1. oktoobril päälkirja all

„Jälgides Jüri Lossmanni.“

Ta kirjutab: „Jälgime aegamööda jooksjate rühma. Oleme alles esimestes kilomeetrites, aga juba moodustuvad esimesed lahkuminekid. Esimeses liinis on kõik paremad itaallased, eesotsas Lacolle ja Cavalleroga.

Aga meie jälgime suurema huviga üht valget meest, kes hiljaksjäädes alguses, kõik vähema kiirusega jooksjad üksteise

järel maha jätab ilma mingisuguse vaevata. See on vahva Eesti poeg Jüri Lossmann kes esimest korda Lõuna-Euroopas võistleb. Ta tuli meile suure kuulsuse saatel, mida ta saavutas Antverpeni olümpiaadil, kus ta suurest võitjast ainult 6 sekundi võrra maha jäi, ja Göteborgi võidust, kus ta Jenseni ära võitis, kes enne seda Londonis kõiki inglasi oli löönud.

Eestlane jätab Corso Vittoriol, sakslase Wils, Bottinelli ja Bogetto maha, siis Corso Re Umbertol Fave ja Asti. Tee tõusu jookseb ta üksinda, siis läheb Mariottist mööda ja asub liiderite grupi võitmisele. Tulise keskpäeva päikse all vurab jooksjate järel lõpmata rida autosid ja jalgrattaid. Ilmaegne oli olnud spordilehe üleskutse noortele toriinlastele, spordi korrektsuse nimel vähe korda pidada. Kogu tee oli masinaid täis. Õhk on tolmust läbiimibunud. Kõik jooksjad saavad halvasti hingata ja päälegi segavad neid rattasõitjad, kes iga väiksematki ruumiriba kasutavad liiderite jälgimiseks. Leidub vahest ka mõni mõistlik inimene, kes neid saatjaid katsub laiali ajada, kuid see on asjata, maha jääb ainult mõni üksik, kellel mõni auto tagant ratta vigastab ehk pedaali maha kisub. Muud moodustavad liiderite rühma seljaga täieliku barjeeri, millest läbipääsmine võimatu.

Ikkagi tungib Lossmann ette kronomeetri täpsusega. Esimeste Gerbido majade juures jätab ta Agnoletti maha. Siis saab ta Arri lähedale, kuid närviline piemontlane paneb vastu ja Lossmann ei saa teda kätte. Ka tiheneb rattameeste hulk, kes eestlase halba seisukorda panevad. Tal on raske tolmus ja päikse tulekiirte all. Siiski on ta kadestusväärilises seisukorras, kui ta ühes Arriga ka Lacolle'ist mööda jookseb. Ta ees ei ole muud kui Arri, Cavallero, Blasi ja Kiraly, aga liiga palju rahvast on tänaval ja ta katsub asjata ennast vabastada. Ta püüab paar korda meile selgeks teha, et rahvas teda eksitab, siis Beivarco kohal jätab ta korraga närvilise shestiga jooksu seisma ja tuleb autosse.“

„Le Sport del Popolo“ ütleb oma võistluskirjelduses, et Lossmann taktiliselt küllalt õieti pole toiminud, lastes omi vastaseid esiotsa liiga kaugele, kelle seas ometigi suuri nimesid.

„Il paese sportivo“ ütleb, et Lossmanni tagasiastumine „liiga impulsiivne zhest olnud, mida ta kahjatsema saab.“

Paremad 1923. aasta saavutused ilmas ja ennustused Pariisi olümpiaadi kohta.

100 mtr.		5000 mtr.		Kõrgushüpe.	
1. Paddock, Ameerika,	10,4	1. Nurmi, Soome,	14.39,9	1. Osborne, Ameer.,	2,00,0
2. Lewer "	10,4	2. Vide, Rootsi, . .	14.44,0	2. Brown "	1,97,2
3. Hussey "	10,5*)	3. Ray, Ameerika .	14.54,2	3. Landon "	1,95,0
4. Tykle "	10,5*)	4. Ritola "	14.59,6	4. Boor "	1,93,0
5. Liddell, Inglis, . .	10,6*)	5. Backman, Rootsi,	15.04,8	5. Alberts "	1,93,0
6. Carr, Austraalia, . .	10,6	6. Duquesne, Prants.	15.07,6	6. Lewden, Prantsus,	1,93,0
7. Peter, Rumeenia,	10,6	7. Eklöf, Rootsi, . .	15.08,0	7. Norton, Ameerika	1,92,0
8. Kirksey, Ameerika, .	10,7*)	8. Guillemot, Prants.	15.14,0	8. Ambroet "	1,88,0
9. Dustin, L.-Aafrika, .	10,7*)	9. Ambrosini, Itaalia,	15.14,0	9. Smith "	1,88,0
10. Halme, Soome, . .	10,7	10. Bedarff, Saksa, .	15.14,2	10. Lewis "	1,88,0
200 mtr.		10.000 mtr.		Teivashüpe.	
1. Paddock, Ameerika,	21,4	1. Rastas, Soome, . .	31.42,7	1. Hoff, Norra, . . .	4,21
2. Lowel "	21,4*)	2. Sipilä, "	31.45,3	2. Brownell, Ameerika,	4,01
3. Liddell, Inglis, . .	21,5*)	3. Nurmi "	31.51,0	3. Meyers "	3,99
4. Murchison, Ameer. .	21,5*)	4. Pavesi, Itaalia, . .	32.02,0	4. Petersen, Daani, . .	3,90,5
5. Abrahams, Inglism.,	21,5*)	5. Backmann, Rootsi	32.05,0	5. Owens, Ameerika, . .	3,89
6. Peter, Rumeenia, . .	21,6	6. Corlet, Prantsus,	32.06,4	6. Norris "	3,89
7. Kirksey, Ameerika, .	21,7*)	7. Lussana, Itaalia, .	32.30,0	7. Lewis "	3,85
8. Dustin, L.-Aafrika, .	21,7*)	8. Ambrosini, . . .	32.46,0	8. Vauthier, Prantsus, .	3,82
9. Kinsman, "	21,7*)	9. Broberg, Rootsi, .	32.48,0	9. Mattsson, Rootsi, . .	3,80
10. Carr, Austraalia, . .	21,9	10. Bedarff, Saksa, .	32.49,8	10. Ivo, Tsh.-Slov, . . .	3,76
400 mtr.		110 mtr. tõkkeid.		Kolmikhüpe.	
1. Woodring, Ameerika,	48,1*)	1. Barkes, Ameerika .	14,7*)	1. Tuulos, Soome, . .	15,48
2. Helfrich "	48,1*)	2. Atkinson "	14,9*)	2. Jansson, Rootsi, . .	14,74
3. Betts, L.-Aafrika, . .	48,3*)	3. Anderson "	15,0*)	3. Rainio, Soome, . . .	14,71
4. Taylor, Ameerika, . .	48,7*)	4. Hubbard "	15,1*)	4. Holz, Saksa,	14,55
5. Asher "	48,7*)	5. Towler "	15,1*)	5. Geist, Ameerika, . . .	14,40
6. Vilén, Soome,	49,0	6. Trossbach, Saksa .	15,1	6. Almlöf, Rootsi, . . .	14,34
7. Stevenson, Inglis, . .	49,0*)	7. Gaby, Inglis, . . .	15,1*)	7. Hubbard, "	14,33
8. Hoff, Norra,	49,2	8. Bernard, Prantsus, .	15,3	8. Hoff, Norra,	14,29
9. Engdahl, Rootsi, . . .	49,3	9. Moore, Ameerika, . .	15,3*)	9. Lönn, Soome,	14,29
10. Paulen, Holland, . . .	49,3	10. Petterson, Rootsi, .	15,4	10. Rousset, Prants., . .	14,23
800 mtr.		400 mtr. tõkkeid.		Kuulitõuge.	
1. Griffiths, Inglis, . . .	1.52,0*)	1. Riley, Ameerika, . . .	54,1*)	1. Hills, Ameerika, . . .	14,86
2. Watson, Ameerika	1.53,0*)	2. Norton "	54,3*)	2. Wanzer "	14,58
3. Helfrich "	1.53,1*)	3. Vilén, Soome,	55,3	3. Torpo, Soome,	14,56
4. Lundgren, Rootsi, . .	1.54,6	4. Resal, Prantsus, . . .	56,0	4. Houser, Ameerika, . .	14,50
5. Peltzer, Saksa,	1.54,7	5. Jukola, Soome,	56,3	5. Tammer, Eesti,	14,47
6. Johansson, Rootsi	1.54,9	6. Petterson, Rootsi, . .	56,4	6. Jansson, Rootsi, . . .	14,45
7. Paulen, Holland, . . .	1.55,1	7. Frossard, Prants., . .	56,6	7. McLean, Ameerika, . .	14,33
8. Martin, Shveits,	1.55,3	8. Somfai Ungari,	56,8	8. Pörhölä, Soome, . . .	14,30
9. Hoff, Norra,	1.55,9	9. Arnaudin, Prants., . .	57,4	9. Eastman, Ameerika . .	14,12
10. Nurmi, Soome,	1.56,3	10. Trossbach, Saksa, . .	57,4	10. Lenzi, Itaalia,	14,09
1500 mtr.		Kaugushüpe.		Kettaheide.	
1. Nurmi, Soome,	3.53,0	1. Hubbard, Ameerika,	7,67	1. Niittymaa, Soome,	46,95
2. Vide, Rootsi,	3.54,2	2. Legendre "	7,43	2. Lieb, Ameerika,	46,04
3. Peltzer, Saksa,	3.59,4	3. Commins "	7,42	3. Pope "	45,13
4. Ray, Ameerika,	4.00,5	4. Hoff, Norra,	7,32	4. Houser "	45,01
5. Macdonald, Inglis, . .	4.01,2	5. Rose, Ameerika, . . .	7,31	5. Niklander, Soome, . .	44,24
6. Hultin, Rootsi	4.01,4	6. Tuulos, Soome,	7,31	6. Sukatniek, Läti,	44,16
7. Viriath, Prantsus, . . .	4.01,8	7. Gourdin, Ameerika, . .	7,27	7. Taipale, Soome,	44,03
8. Lundgren, Rootsi, . . .	4.02,0	8. Hamm "	7,23	8. Eriksson, Rootsi, . . .	44,00
9. Ferrario, Itaalia, . . .	4.03,2	9. Abrahams, Inglis, . .	7,23	9. Steinbrenner, Saksa . .	43,70
10. Stallard, Inglis, . . .	4.03,7	10. Schumacher, Saksa . .	7,23	10. Cseythey, Ungari, . . .	42,70

*) märgitud ajad on proportsionaalselt yardidest ümber arvatud.

Odaviske.

1. Klumberg, Eesti	62.55
2. Ekqvist, Soome	62.23
3. Angier, Ameerika	62.12
4. Saaristo, Soome	62.07
5. Lindström, Rootsi	62.03
6. Lillier, Rootsi	61.83
7. Johansson, Soome	61.76
8. Myyrä, Soome	61.53
9. Hoffman, Ameerika	61.12
10. Storrs	60.68

Vasar.

1. Tootell, Ameerika	56.38
2. Nokes, Inglismaa	52.76
3. McGrath, Ameerika	51.28
4. Merchant	51.08
5. Siköld, Rootsi	49.31
6. Lewis, Ameerika	48.97
7. Lindh, Rootsi	48.45
8. Quinn, Ameerika	46.46
9. Hills	45.57
10. Hagemester, Daani	45.34

Eeltoodud tabelid ei saa muidugi pretendeerida absoluutse täpsuse päale, kuid neisse on püütud koondada kõiki paremaid saavutusi, mis toimetusel käsitada olevates ajakirjades on leidunud. Nad pakuvad ülevaadet praegusest kergejõustiku tasapinnast ja võimaldavad aimata Pariisi olümpiamängude favoriite. Nende najal võib ka konkventse tömmata meil saadetavate sportlaste kohta ja võiksid aluseks olla meie olümpiameeste katsenormi seadmiseks. Kümnevõistlus ja maratonijooks, kui vähevõisteldavad ja raskelt võrreldavad alad, ei ole aset leidnud siin. Meie Klumberg ja Lossmann on aga siin vääramatud autoriteedid ja kuuluvad kahtlemata, niihästi tänavu kui ka tuleval aastal, esimestesse ridadesse.

Lõpuks püüab toimeetus eeltoodud andmete ja üldise konjunktsiooni najal omaltpoolt Pariisi võitjaid ennustada:

100 mtr. on ala, mida ameeriklased ju kauemat aega olümpiaadidel on võitnud. Raske on nüüdki nende kaotust oletada, kuna neil sarnased mehed, nagu Paddock (on küll praegu diskvalifitseeritud), Kirksey, Hussey ja Lewer on käsitada. Kardetavamad vastased on igatahes inglased, kas Liddelli, Matthewmani, Abrahamsi või Edwardi näol. Ka võib ehk mõni lõuna-aafriklane finaali pääseda, mida igatahes austraallasest Carrist ja rumeenlasest Peterist karta ei maksa. Võitja: Paddock.

200 mtr. võitis Antverpenis Woodring, kes nüüd aga näib 400 päale üle olevat läinud. Ameeriklased ise pidavat Murchisoni selle maa meistriks, kellel aga see Paddockiga noaterade pääl. Finaalimehed igatahes ka: Abrahams või Liddell ja Carr. Võitja: Murchison.

400 mtr. pääl ei ole praegu ameeriklastel seda kõrget klassi, mis omalajal Meredithi, Reidpathi ja teiste näol. Selle vastu on see ala Euroopas tugevaks kasvanud. Antverpenis võitis lõuna-aafriklane Rudd (praegu inglane), kuid kogemused sunnivad siin võitja kodumaad Skandinaaviast otsima. Ehk küll ka Hoff ja Eng-

dahl autoriteedid, ennustame võitjaks Viléni. Sarnast arvamist avaldas muuseas ka hollandlane Paulen.

800 mtr. pääl on vastamisi panna kaks kõvemat: Griffiths ja Watson, ehk küll ka inglane Mountain, ameeriklane Helfrich, rootslane Lundgren ja shveitslane Martin kõvad konkurendid võivad olla. Võitja: Griffiths.

1500 mtr. is on asi „klaar“ — kui Nurmi jookseb seda maad, on kuldmedaal tema. Võitu ei taha muidugi kergelt käest ära anda ka Vide, Ray, Stallard ja mõni teine. Võib olla ehk ka vana tshéh Vohralik oma pikad jalad jälle hoogu saab. Võitja: Nurmi.

5000 mtr. aspirandid: Nurmi, Vide, Ray, Ritola, Duquesne ja võib olla veel mõni inglane või soomlane. Võitja: Nurmi.

10.000 mtr. is on küsimus lahtine. Kui Nurmil juba 1500 ja 5000 seljataga, ei lähe ta igatahes enam 10.000 päale. Jäävad ühesugused: Rastas, Sipilä, Backman, vast veel ameeriklane Johnson ja mõni prantslane. Ei usu siiski, et soomlaste „sisu“ siin alla annab ja nende meistriks ei tule. Võitja: Rastas, kel kõvem lõpuspurt näib olevat.

110 mtr. tõkkeid. Kui kanaadalane Thompson väljas, on võit tema. Finaalimehed veel: Barks, Anderson, Hubbard, Christiernsson (Rootsi) ja Gaby. Võitja: Thompson.

400 mtr. tõkkeid. Siin oleks olnud ameeriklastele raskeks pähkliks Vilén, kuid selle spetsialiseerimisel puhta 400 vastu, on nende võit kindlustatud. Riley, Deshi ja Nortoni vahel tuleb lööming kõva. Tänavu on neist paremana osutunud Riley, keda ka võitjaks ennustame.

Kaugushüpe. Ameerika ala. Küsimus seisab Hubbardi, Gourдини, Legendre'i või Comminsi nimes. Ennustame tänavust favoriiti Hubbardi. Gourdin näib hiigla ebakindel olevat. Finaali võib pääseda ka Hoff.

Kõrgushüpe. Jälle tervena Ameerika ala. Konkurendiks võiks olla ainult

Lewden, kuid see on enamuses ikka alavormis ja mitmetele nõrkadele meestele kaotanud. Võitja kümnevõistleja Osborne, kes tänavu enamuses ikka võitnud.

Teivashüpe. Hoff on siin imelaps. Kuid egas ka ameeriklased nii kergesti alla ei anna. Räägitakse, et Owens ja Meyers treeningul 4.20 on näidanud. Võitja siiski Hoff.

Kolmikhüpe. Kui Tuulose jalgsaadud vigastusest paraneb, on ta kindel võitja. Vastasel korral võiks võit Janssonile või Hubbardile kalduda. Võitja: Tuulos.

Kuulitõuge. Antverpenimeister Pörhölä on tänavu mesinädalaid pidanud ja alavormi näidanud, nii et teised temast üle on kasvanud. See ala on õieti väga kiiresti viimasel ajal areneud. Kogu poollest on teistest suurem siin Hills, kelle võimisi siis ka vastavalt hindame. Võitja Hills.

Kettaheites on soomlased omale enam raffineeritud tehnika loonud, mille tõttu ka nende paremat meest Niitymaad tuleb võitjaks pidada. Tai-

pale, Niklander, Pope, Lieb — kardetavad konkurendid.

Odaviskes seisab meie Klumberg tänavu esimesel kohal, kuid kahtleme, kas ta oma paremust nelja talve läbi treeneritud soomlase vastu jõuab kaitsta. Päälegi tõmmab kõva kümnevõistluse treening viskevõimet veidi alla. Et mitte liiga edevad olla, ennustame võitjaks vanameister Myyrä, kes vastu sügist jälle vormi tõusis.

Vasaraheites on konkurendid: Tootell, McGrath, Ryan, Nokes ja Lindh. McGrathi ja Ryani üle (kes ju üle 40 aasta) on aga nähtavasti vanadus võimust võtnud ja tänavu on nad korduvalt lüüa saanud. Võitja: Tootell.

Viievõistluses ennustame võitjaks Hoffi ja kümnevõistluses Klumbergi. Maratoni kuldmedal kipub aga Lossmannile vist üle jõu käima, kuna ta viimasel ajal näib väga vähe kiirust omavat — see aga Pariisi hääl jooksuteel tähtsal kohal. Usume siiski, et Jüri oma „Antverpeni võla“ suudab tasuda.

H. T.

Eduard Hiio

ei ole nimi, mis erakordsete saavutustega sportlasi ringkondi kihevile oleks ajanud, see on üks neist tagasihoidlikkudest töötajatest, kes ennastsalgavalt palju on üldsuse hääks teinud ja selleks oma sportliste erisaavutuste edukust ja aega ohverdanud. Tal ei puudu muidugi suur sportline andekus ja ka mitmed väljapaistvad saavutused, kuid H. ei ole iialgi nende järel ummisjalu jahti pidanud, ta on ennast mitmekülgusega tasakaalustanud ja enam sporti kunstina nautinud. Oma mitmekülguse ja organisatorlise tööga on ta meie spordiliikumisega tihedalt seotud ja sümpaatliste iseloomu omad iste tõttu laialdaselt lugupeetav.

Käesoleval aastal mälestab H. oma 10-aastast tegevust tennise alal, mille puhul tema sportlase tegevuse peajooni mõne reaga valgustame.

H. on sündinud Valgas 1889. aastal. Lapsepõlve möödasaatnud Tartus. Oma sportlase „äratuse“ saanud Vanemuise rahvapildudest, kus aiateel muuseas võidujookse korraldati. 3 meest seati ritta, keda

mööda teed edasi-tagasi ümber tee peale löödud postide lasti jooksta. Jooksumaa pikkus oli umbes 400—500 mtr. H., vaimustatud võidujooksust, hiilis hilja õhtuti aiateele üksinda harjutama. Samuti jooksis ta elukoha lähedal Vaksali tänaval ja tegi hüppeid üle põllukraavide. Hiljem Haapsalu elama asudes, seltsis ta sportlaste Mamersi ja Prignitziga, kellega seltsis mitmel alal harjutati. Esimene võistlusala, millel H. esines oli sõudmine, kus H. ühes kolme kaaslasega 1911. a. Haapsalu sõudeklubi võistlustel I auhinna omandas, lüües tuntud Petrogradi aerutajaid. Samal aastal, kui Tallinnas esimest Eesti ülemaalist olümpiaadi peeti, korraldati Haapsalus viievõistlus, mille H. võitis. 1912 aastal on H. Tallinnas II olümpiaadil ja võidab hoota kaugushüppe tagajärjega 275. Ka 100 mtr. eeljooksudes lööb ta tuntud mehi, kuid ei pääse arusaamata põhjustel lõpuvõistlusesse. Sama aasta sügisel, spordiselts Amatööri avamisvõistlustel, jookseb H. esimest korda eestlastest 100 mtr. alla 12 sek., nimelt 11,9, mis seekordne Eesti rekord. Talvel

hakkab ta mängima jääpalli ja harjutama kiiruisutamist, kus ta II klassis 500 mtr. ajaga 56,0 võidab.

1913. a. seab H. Eesti rekordi hoota kaugushüppes 3.02. Piriita suvimaja juure korraldab ta tennisplatsi ja alustab tennis harjutustega. Mainides tennis, tuleb siin eriti allakriipsutada H. korraldavat tööd Pääle Anton Õunapuu langemist vabadossojas, võtab ta selle ala hooldamise ainuüksi oma pääle, püüab tennissporti levitada ja suuremale täiusele viia. Tema algatusel korraldatakse ka esimesed avalikud tennisvõistlused Eestis Antverpeni katsevõistlustena. Edasi on H. tähtsam töö Eesti tennisliidu asutamine, mitmete tenniskursuste korraldamine noortele jne. H. tähtsama võistlussaavutusena sel alal tuleb nimetada tänavust meistrikohta paarismängus, mis ta 10-aastast tööd kroonib.

Pöördudes tagasi kergejõustiku juure, tuleb märkida H. kõrget sprinteriklassi ja mitmekülgust. II ülevenemaalistel olümpiamängudel näitab ta vahejooksus aega 11,3. Ühtlasi võidab hoota kaugushüppes II auhinna tagajärjega 292. 1915.

a. Moskvas Venemaa esivõistlustel võidab ta hoota kaugushüppe tagajärjega 298. 1917 a. seab Eesti rekordi hoota kolmikhüppes 881. H. paremad saavutused kergejõustikus on: 100 mtr. 11,3; 400 mtr. 58,0; tõkkejooks 18,8; kettaheide 35,20; raskusheide 8 25; hoota kaugushüpe 3.02 (harjutustel 3.11); hooga kaugushüpe 6.30; hoota kõrgushüpe 1.40; hooga kõrgushüpe 1.55; hoota kolmikhüpe 8.81.

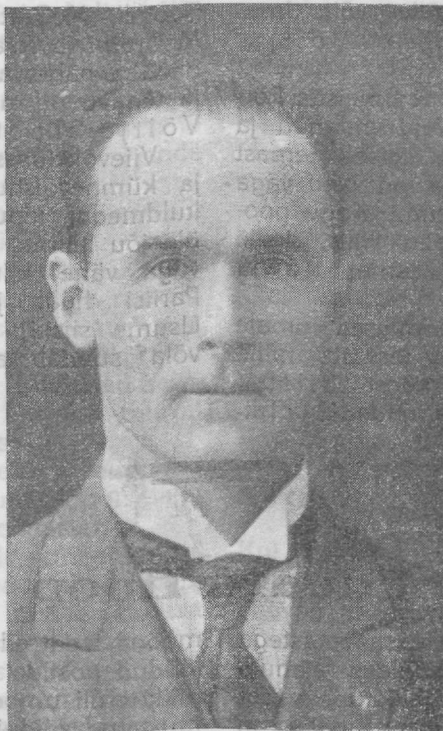
Eriti silmapaistev teenus on H. Eesti jalgpalli ajaloos. H. oli see, kes 1920. a.

kevadel moodustas Kalevi jalgpalli meeskonna, tänavuse meistermeeskonna, noortest jalgpallimängijatest ja vastukaalu löi Spordi ainuhegemooniale. Väljanäituse platsil käisid sel ajal harjutamas mitmed koolilaste rühmitused, kel mõnel kindla meeskonna ilme ja hädad oskust osutasid. Ühele niisugusele grupile, kelle kapteniks praegune Kalevi mängija Prunn ja kuhu kõik Lassid, Jollid, Ellmannid jne. kuulusid, tegi Hiiop ettepaneku Kalevisse astuda.

Ettepanek võeti vastu, meeskond leidis seltsi poolt varustamist ja juhatust, ja samal suvel mängis Kalev juba Spordiga, kus kõik kuulsused, nagu Silber, Kuulmann ja teised, 3:3. Samal aastal esines Hiiop ka Kalevi väravahina, kellena ta ka aast. 1911–1913 tegutsenud.

On veel üks ala, millel Hiiop tänavu Eesti meister. See on iluuisutus. H. on siin juba 1915. aastast saadik tegutsenud ja paljugi korda saanud, märksa enim jällegi korraldajana kui võistlejana. 1915 a. korraldab ta esimesed ülemaalsed võistlused, kus ta ise B. klassis III koha omandab. Pääle seda saab iluuisutamine hoogu ja võistluste korraldamine muutub järjekindlaks. 1920/21 a. omandab Hiiop ühes prl. Stammega paarissõidus II auhinna, 1921/22 a. üksiksõidus A kl. III. auhinna, paarissõidus pr. Leonovaga samuti, ja 1922/23 a. meistrikohta tuntava ülekaaluga.

Kokkuvõttes laiaulatusline tööväli ja suured tagajärjed. Toimetus võib hra Hiiopile nende kordasaatmise puhul tõsiselt õnne, ja nende jätkamiseks tulevikuski edu ja energiat soovida.

Eduard Hiiop.

Reisumuljed.

A. Klumberg.

Neljapäeval, 13. sept. oma sõpra (kes Itaaliasse sõitsid) Viini Südbahnhofist ära saates, sõitsin ka mina — kuid mitte rongiga, vaid trammiga, ja mitte kaugemale kui Viini Eesti konsulaati, et säält lähemaid teateid koguda edasireisimiseks. Seejuures oli mul au säälse Eesti konsuli, hra Andreseniga tuttavaks saada ja pool tundi juttu vesta. Jutt kaldus spordile ja mulle näib, et ükski Eesti saadikutest ega konsulitest väljamaal spordivastane ei ole, vaid ümberpöörduvalt, kõik selle vaimustatud poolehoidjad on.

naissportlane Tsheho-Slovakias) võistleb. Jookseb 60 mtr. 8,1, hüppab hooga kaugust 5.30 (uus ilmarekord), jookseb 100 mtr. 13,2 ja 200 mtr. 29,1.

Pika ootamise järel jõudsid ometigi viimaks Slavia 30-aastase tegevuse juubelivõistlused, milleks ma sinna olin sõitnudki. Mainitud võistlusele oli angasheeritud üle 20 väljamaa sportlase, kuid ilmusid ainult: Hoff (Norra), Carr (Austraalia), Kasten, Thumm, Scholtz ja Husen (Saksa) ja Leks Klumberg (Eesti).

Slavia juubelivõistlustest osavõtjate sportlaste kogupilt.

1. Hoff; 2. Klumberg; 3. Thumm, Saksa sprinter; 4. Karel, Tsh.-Slov. sprinter; 5. Ivo, Tsh.-Slov. teivahüppaja ja kuulitõukaja; 6. ja 7. Linka ja Sobotka, Tsh.-Slov. sprinterid.

Tuli veel mitu igavat päeva Viinis viita, enne kui 17. sept. Franz-Josephi jaamas rongile astusin. Tshehi päälinnas oli mind suur trobikond sportlasi vastuvõtmas. Neljapäeval, 20. sept. oli Slaavial õhtumiiting, millest väljamaalastest päale minu veel austraallaane Carr osa võttis. Mõned üksikud alad, mida sel õhtul peeti, andsid järgmisi tagajärgi: 100 yardi — Carr 10,0; kuul — Klumberg 12.50, Ivo 12.26; oda — Klumberg 54.70, Tsherrov 45.86.

Pühapäeval, 23. septembril peeti kell 8 hommikul Sparta väljal Tshehi kergejõustiku nais-esivõistlusi, kuhu ka päältvaatajana läksin. O, kuhu jäävad meie Eesti naissportlased nende kõrval! Pani tõesti imestama, kuidas neiu Mejzlikova (parem

Tagajärjed, mida võistlustel saavutati, ei ole kõige paremad, kuid mida võib sinna surelik parata, kui saatus kogu aeg laseb vihma sadada. Ilma päale vaatamata näitas siiski kergejõustiku sportlaste kuningas, fenomeen Hoff, oma imestamisväärilist võimet, hüpates keppi 4.10. Kuni 4 meetrini hüppab Hoff pikad püksid jalas ja kamsun seljas. 4.10 juures võtab püksid jalast. Esimene katse ei õnnesta. Tõmbab ka kamsuni seljast — ja lendab kui lind üle. Laseb 4.23 (uus ilmarekord) päale panna. Mõtleb, vaatab üles, ohkab ja asub hoovõtmise kohale. Tahab hoogu alustada, kui korraga üks mürgeldav laulukoos prahvatab: „Hoff, püksid ja kamsuni võtsid maha, õnnestas 4.10. Lõika nüüd

juuksed maha, hüppad uue ilmarekord!" Hoff, kes eksitamist ei salli, vaatab hõiskajate poole ja naeratab piinlikult. Kaks hüpet ei õnnestu mõlemid. Võistluste tehnilised tagajärjed: 200 mtr.: 1 Carr, Austraalia, 22,7; 2. Hoff mtr. järel; 3. Thumm, Saksa, 3 mtr. järel. Kuul: 1. Narancic, Tsh.-Sl., 13,90 (uus rekord); 2. Klumberg 13,28; 3. Ivo, Tsh.-Sl., 13,06. Kõrgus: 1. Pettera, Tsh.-Sl., 1,80; 2. Machau, sama, 1,73. 300 mtr.: 1. Hoff 37,5; 2. Linka,

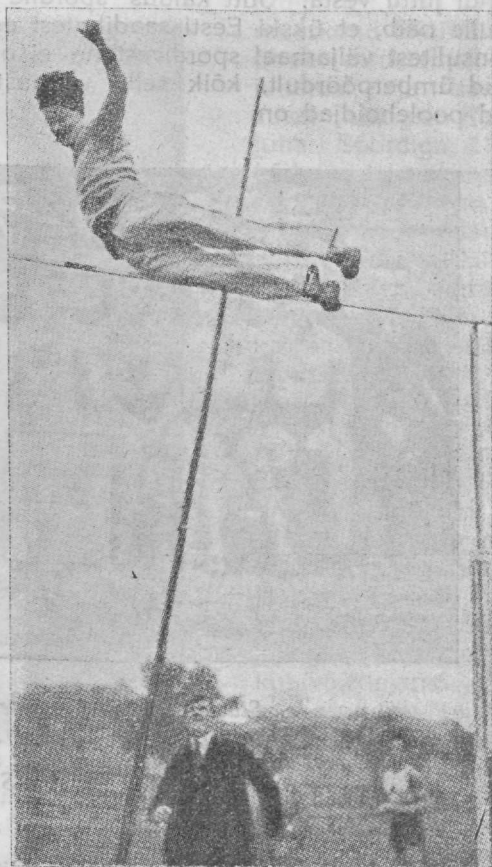
kõiksugu aparaatide abil läbi, nii et meil muud üle ei jäänud, kui naerda. Kui viimaks kindlaks tehti, et pilliroo-lülide vahel plaatina või kuldtükkide asemel ainult läpaskanud õhku oli, lasti meid edasi Hilja õhtul Stettiini jõudes, võeti meid umbes 100 sakslase poolt „hurraa“ hüüetega vastu Sõidutati võorastemaja Metropoli, kus keha kinnitasime ja magama heitsime. Vihma tõttu lükati võistlused, mis neljapäeval ja reedel pidid olema, laupäeva päale edasi.

Rätsepa tarvituste kauplus
S. S. Orloff,
 S. Karja tän. 10,
 Tallinnas,
 soovitab spordimeestele
 omast ladust:
 hääd inglise ülrikonna-, fraki-,
 smokingi- ja voodiriiet, kui ka
 kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

Tsh.-Sl., 1½ mtr. järel. 110 mtr. tõkkeid: 1. Kasten, Saksa, 17,0; 2. Kasl, Tsh.-Sl., 1 mtr. järel. Ketas: 1. Klumberg 40,25; 2. Ivo 37,28. Teivas: 1. Hoff 4,10; 2. Ivo 3,75. Oda: 1. Klumberg 56,86; 2. Machau 48,60. Kaugus: 1. Hoff 7,00,5; 2. Sobotka, Tsh.-Sl., 6,75,5; 3. Klumberg 6,71. Pääle võistlust oli traditsiooniline bankett hotell Monopolis, kus muuseas ka Eesti Vabariiki kärarikkalt elada lasti.

Teisipäeval, 2. okt. sama seltsi korraldusel jällegi õhtumiiting peene uduvihmaga à la London. Üksikud tagajärjed: 300 mtr. — Hoff 37,4; teivas — Hoff 4,00; kuul — Klumberg 13,15; oda — Klumberg 55,87; kõrgus — Klumberg 1,76

Kesknaädala hommikul lahkusime Hoffiga Praagast ja sõitsime miljardide maale, et säääl startida. Tsheho-Slovakia—Saksa piirile jõudes ootasid meid suuremad sekkedused Saksa tolliametnikkudega. Eriti palju tegemist oli vaesel Hoffil, kelle Tshehi välisministri poolt kingitud karikat taheti tolli alla panna. Hullem lugu oli veel hüppeteivaga. Pilliroo-teivas, välimuselt ilmsüütu, vaadati ja uuriti igast küljest

Hoff hüppab riietes 4 mtr. Praagas.

Tagajärjed: 100 mtr. — Hoff 10,8 (!); kuul — Klumberg 12,50; kaugus — Klumberg 6,93; 400 mtr. — Hoff 51,9; oda — Klumberg 58,85; ketas — Klumberg 41,02; teivas — Hoff 3,40 (!).

Laupäeva õhtul kupatasime rongiga Berliini, et säääl pühapäeval B. S. C. võistlusest osa võtta Berliinis pühapäeva hommikul kell 10 unest ärgates, oli meil suureks rõõmuks kena, päikesepaisteline ilm, mis Charlesi ja minu tuju sedavõrd tõstis, et üksteisega voodis maadlema hakkasime.

See ei kehtnud aga kaua, sest varsti oli „tuul mõlemil väljas“.

Kell 1/23 kõndisime B. S. C. spordiväljale, mis kuigi kaugel ei asunud. Kell 3 alati 500 mtr. jooksuga. Stardis on Hoff, sakslane Langkutsch ja 5 × 100 mtr. B.S.C. junioride meeskond. Hoffi vaheajad on: 200 mtr. 22,9, 300 mtr 38,8, 400 mtr 51,0 ja 500 mtr. 1.05,0 (uus ilmarekord). Kuulda saades seda, jooksen Charlesi juure, tõstan kaksiti oladele ja kannan ringi. Hoffi masšöör Gustavsson ruttab mind aitama kanda seda pikka, kergelt Norra kangelast. Teised võistluste tagajärjed: Ketas — Klumberg 41.25; Hähnchen 37.86. Oda — Klumberg 62.55; Lüdecke 58.37; Zimmermann 56.38. Kaugus — Klumberg 6.83; Tyrolf 6.50. Teivas — Hoff 4.00; Lehninger 3.70.

Õhtul kusagil restoraanis koosviibimine, kus auhindu jagati ja kõnesid peeti. Ei

puudunud ka „Deutschland, Deutschland über alles“, mis väljamaalasi muigama pani. Esmaspäeval käisin oma hää sõbra Hoffiga Eesti saatkonnas (kes kangesti Eesti ministrit näha tahtis), kus meil võimalus oli hra Menningiga juttu vesta.

Teisipäeva õhtul korjasin oma kimpseud-kompsud kokku ja hakkasin oma kalli kodumaa poole tagasi reisima. Hoff, kes mulle väljamaa sportlastest üldse kõige paremad muljed on jätnud, võttis mu ümber kinni, tõstis mind kolm korda üles ja ütles lahkumisel: „Lieber Freund Klumberg! Ich wünsche Dir alles Gute und wünsche auch, dass Du zur Pariser Olympiade im Zehnkampf Sieger bleibst!“

Käepigistamine ja lahkumine.

Sõidu pääl mõtlesin — oh, oleks kõik sportlased nii hääsüdamlised, kui Charles Hoff Norrast!

Carpentier — Joe Beckett.

Carpentier ei tarvita rekomendatsioone, tema nimi on iga spordiharrastajale tuttav, nii et teda julgelt „vana Carp“ võib kutsuda. Joe Beckett on küll ka omaette kuulsus, kuid meie lehe lugejatele õige vähe tuntud, missugust pattu muidugi nende ridade kirjutaja arvele tuleb panna.

Joe Beckett, „Buldog-Joe“, nagu teda tema välimuse järel hüütakse, on Inglis raskekaalu meister 1914 aastast saadik, mil ta Harry Smithi punktidega löi. Sest ajast on ta autoriteet ja mitmeid tähtsaid võite omandanud, muuseas kuulsa Bombardier Wells'i üle 2 korda, 1919. a. 5

George Carpentier

Joe Beckett

roundiga k. o. ja 1920 a. 3 roundiga. Üldiselt on ta oma 27 suurvõistlusest ainult 6 kaotanud. Carpiga ei ole tal vedanud. 1919. aastal oli tal 4. detsembril Carpiga matsh Euroopameistri nime pääle ja selle kaotas ta 48 sekundiga. See äratas tas metsikut viha ja kohe kutsus ta Carpi revanshile. See aga ei mõtelnudki selle pääle, vaid haudus suuremaid plaane. Tal oli võistlus ees Dempseyga. Pääle äpardunud matshe Dempsey ja Battling Sikiga kordas vihakandev Bulldog-Joe oma väljakutset ja nüüd ei olnud Carpil enam põhjust ära öelda. Pääle mitmekordsete viivituste mõlemilt poolt segas end asjasse tuntud Inglis promotor major Wilson ja kasseeris mõlemi käest 3000 naela käsirahaks sisse. Matsh tuli pidamisele 1. oktoobril Londonis Olympia-Hallis.

15.000 päältvaataja juuresolekul asub tormiliste kiiduavalduste all ringi Beckett. Veidi hiljem tuleb Carpentier, kes samuti elava poolehoiu osaliseks saab ja inglaste juures näib ikka hädä nime omavat. Mõlemid näevad hästitreeneritud välja. Carpentier kerge ja liikuv, Beckett mas-

siivne ja tusane. Vahekohtunikuna asub ringi suurima Inglis spordilehe, „Sporting Life'i“, päätoimetaja Joe Palmer. Gongiheli juures kargab Carpentier kui nõelatult omast nurgast välja, kuna Beckett pikka-mööda keskkoha poole liigub. Ta ei suuda veel õiget seisakutki võtta, kui Carp talle vasakuga ühe maku virutab ja kohe selle järel paremaga. Beckett kukub istukile ja näib imestunult ümber vaatavat. „Kuue“ juures tõuseb ta mehhaaniliselt üles, kuid saab paremalt ühe uue „swingi“ ja kukub uuesti endisse seisakusse, kust seljali veereb. Carp löök oli nii hoogne, et ta ise üle põigitikukkuva Becketi lendas ja peaaegu läbi nõõride väljakukkuma pidi. Kohe on ta jälle lahinguvalmis, kuid kõikide imestuseks jääb Beckett veel „kümne“ juures lamama. Vaadatakse kella, aega on kulunud kõigest 15 sekundit. Üldine hämmastus on suur, ei mõisteta õieti võitjale aplodeeridagi.

Käesolev võistlus näitas jällegi, et toores suur jõud palju vähema jõukogu välgukiirete kombinatsioonide ees täitsa võimetu on.

H. T.

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

Otsekohe vabrikust,
tellides saate Teile
spordiabinõud
kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja

A Kuk, Helsingis.

Eesti sportlaste nimed.

Mäletate te midagi sellest, mis kirjutati umbes paar aastat tagasi päälkirja all „Eestlasele Eesti nimi“? Olete te kuulnudki sest?

Kes pole kuulnud, küsigu selt kes mäletab, ent see kes mäletab, vaadaku oma isikutunnistust, vast puutub see ta nime.

Mis siis kui puutub?

Paar aastat tagasi ilmus ajalehtis suuri üleskutseid perekonnanimede eestistamiseks. Tehti selgeks, mis iseenesest selge peaks olema, selle kavatsuse kultuurne tähtsus, selle salgamatu mõju meie nime ja arvamise pääle välismaail, selle mõju rahva iseteadvusele, jne. Näis nii loomulik, et keegi vastu ei rääkinudki.

Läks nädalaid, läks aastaid, „eestlasi“ ei leidnud rohkem kui mõned ja neistki muutis suurem osa oma nimed muil põhjusil (on ju nii kerged tingimused).

Ütlen suurema süüdistuse nimede eestitamise mitteedenemises neile suurile rahvusaate preestritele enesile. Kus jäi teie eeskuju, mida oodati? Või pidasite enesele halvaks seda, mida suure suuga kiitsite teistele? Sarnasel eeskujul tagajärgi oli!

Ent meie ise. Meie ei rääkinud vastu, lükanudki ümber, olime nõus. Kas ei saaks ilma eeskujuta täide viia oma usutunnistuse. Olgem ise üksteisele eeskujuks.

Suurem osa, suur enamus, meie sportlaste nimedest on vöörapärased, igasugused -bergid, -mannid, -sonid, -baumid, -koffid, j.n.e.

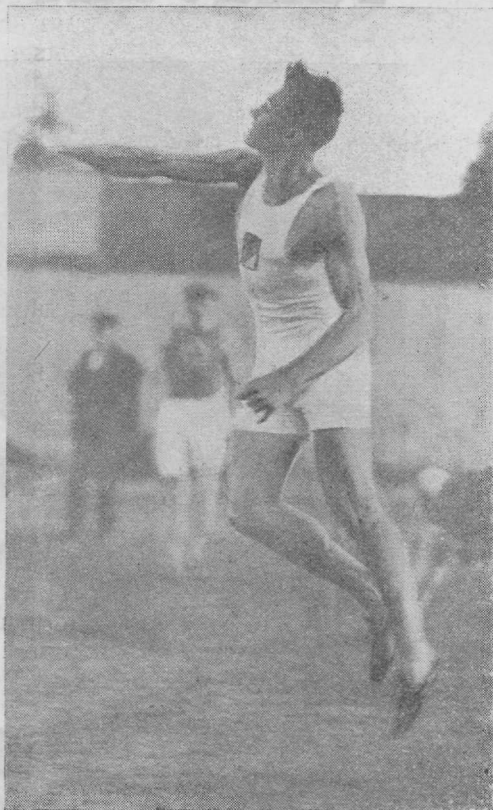
Miks pole täide viidud, mida nõudis enesetunnistus; saadi ju aru, oldi nõus. Ei leia vist vastust ses, et armastate oma isikut enam, kui isamaad, rahvust, selle hääd käekäiku. Arvate, et teie töö, teened on seoses teie nimega, ühes selle, kui vöörapärase, kadumisega kaoksid ka need? Vist armsam teil pärandada oma nime kui oma töö?

Kui siiski arvate nii, siis: ärge laske nimeta rahvusvahelisel võistlusil oma nime järel maa nime, jätke rahule lipud, mis on rahvuse, mitte isiku!

Ent senni kui lasete nimetada maa nime, tõstate rahvuslise lipu, olgu teil rahvusline nimi.

Meie nimed on läbi aastasadu kestnud häbi. „Mats“, orja poeg, toodi kooli, linna, „matsi“ üle naerdi, ning ta nime üle. Kord meil olnud suured „kultuurkandjad“ (-orjastajad!) ristisid „matsi“ mõneks manniks, soniks, selleks, et anda hoopis eestlase iseteadvusele. Vist ei taha keegi olla sakslane meist, ent kes tahab, on vaid „kadak“, Eesti rahvuse tallaja, — neile pilge!

Mäletate ajalehtede sõnumeid sest kuidas päälle Antverpeni suurvõitusi eestlased tõstsid vaid Balti sakslaste au, nagu enne Lurichid, Abergidki. Göteborgi mängude järele räägiti eestlasist, kui Germaani tõu

Arved Saat, Tartu Kalev, päüle Klumbergi parem odaviskaja Eestis. Harjutustagajärjed üle 58 mtr.

liikmeist, mitte Soome-Ugri. Seda meie nimede pärast!

Tähendab me saame suuremaiks, kõrgema tõu liikmeiks, meil jääb tänada omi aitajaid??? Ei, mitte enesesalgajaiks!

Meie iseseisvuse ja meie rahvuse au nõudel vabanegem, vabanegem saksluse ja orjaaja märkest! Eestlasel olgu eesti nimi!

Kiitus Lossmannile, kes on rääkinud juba sellest! Ent tegusid! Kõige enam puutub see meie ilmameistreid.

H. Nõmmik.

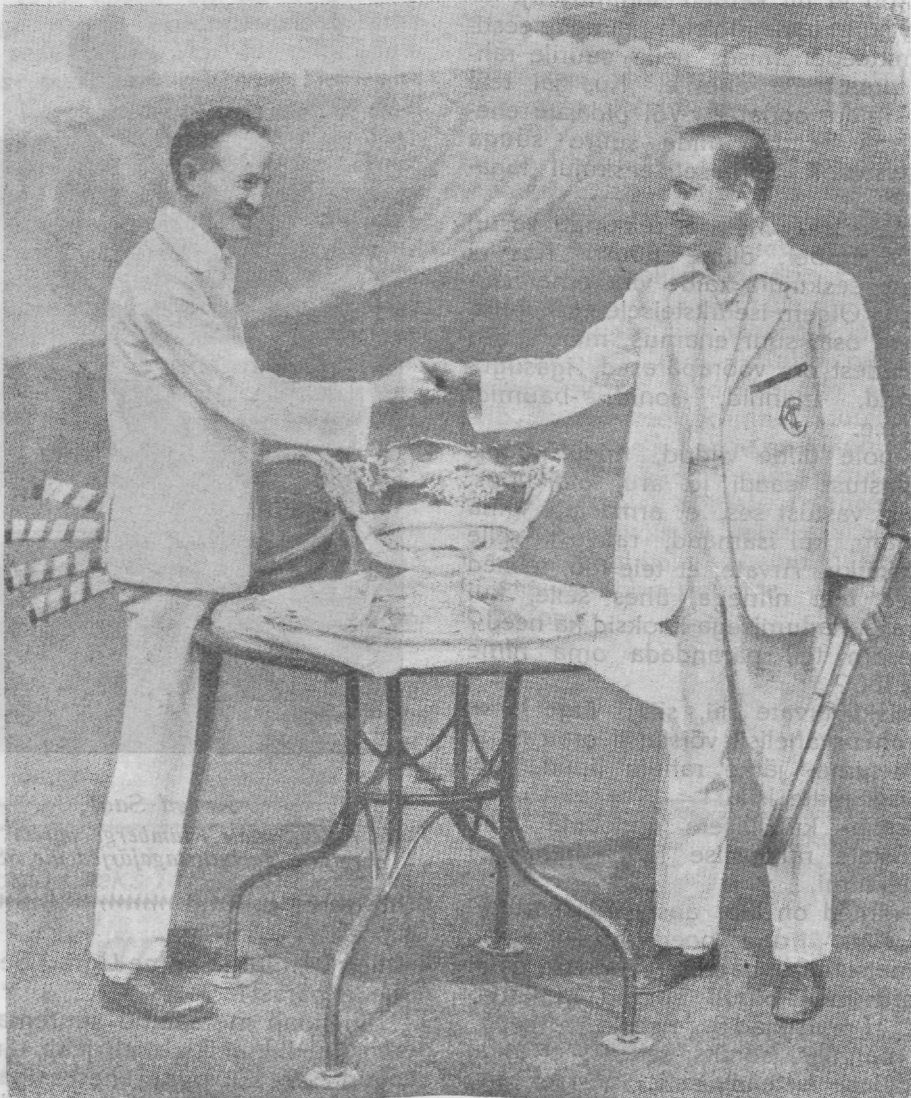
Spordi- ja mänguabinõude kauplus
Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

Spordi- ja mänguabinõude kauplus
Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

Tänavune Davis-pokaal.

*Johnson, Ameerika ja Hawkes, Austraalia, lõpunägu Davis-pokaali pääle.
Keskel Davis-pokaal.*

Ameeriklase Dwight F. Davise poolt 1900. a. väljapandud igavesti rändava kalihinnalise pokaali väljamängimine on igaaastane suurem sündmus tennisporti alal. Ta meelitab välja kogu ilma paremad tennisportlased, nii et õigusega Davis-pokaali võistlusi maailma esivõistlusteks sel alal peetakse. Juba neljandat aastat järjest on

ameeriklased siin võitjad olnud. Ka tänavune, olgugi, et lõpuvõistlustel ameeriklastel palju tööd austraallastega oli. Johnson suutis siin Hawkes'i ja Tilden Andersoni lüüa ja võidu Ameerikale kindlustada. Kaksikmängus mängisid Tilden-Williams ustraalaste Anderson-Hawkes'iga 17—15, 11—13, 3—6, 6—3 ja 6—2.

Knock-out'i elamuste graafiline kujutus.

Kõik keetleb ja pöörleb ümberringi, kusagil löövad kellad ja piksena kõmab vahekohtuniku hääl. Pää pillub tuhandeid sädemeid ja teeb ülejäulisi pingutusi tõusmiseks, kuid keha on kui liimitud põranda külge ja jalad osutuvad jõuetuteks. Vastase rusikad näivad 10-puudastena,

Olümpiaadist ja muust.

Herodotes, ilma vaneim ajalookirjutaja, on jäädvustanud teate, et kreeklased on soomesugu rahvastele õpetanud meresõitu ja kauplemist, kuna soomesugu rahvad on kreeklastele annud olümpiamängud.

Olid ajad, kus soomesugu rahvad oma olümpiamängudega ajaloota ämarusse vajusid ja Kreeka oma olümpiamängudel ilutses, nüüd on jälle osad vahetatud: soomesugu rahvad on olümpiaspordis aukohal, kreeklased hävinenud. Ja kes teab, kui mitu korda tulevikus veel ajalooras sarnaselt pöörleb. Kuid see ei ole käesoleval juhusel tähtis, vaid miski muu.

Soome-Ugri tõugu rahvastel näivad erilised kalduvused spordi vastu ja anded

olevat, nende kultuurilisemad edustajad: soomlased ja ungarlased on üldtunnustatud kõrgeklassilised sporthuvused. Ka eestlased on viimase kümne aasta jooksul, kui pikaks meie „spordiajalugu“ võib pidada, tõule omase püsivuse ja agarusega edasi rühkimas ja eelnimetatud vennasrahvaste tasapinnale tõusmas. Sportlised väljavaated on meil rikkaliku inimmaterjaali tõttu kõige heledamad, heledamad vast isegi, kui kahel eelnimetatul, kuid senni ei ole suudetud ennast täiel määral veel maksma panna liiga algelise spordikultuuri ja pärandatava rutiini puudumise tõttu. Meie sportlased on kõik iseõppijad, tüübilised metsatagused ekster-

nid, kes eksamite sooritamisel linnapoistele oma kohmakusega nalja teevad, kuid oma tusedusega ka sümpaatiat võidavad. On praegugi vist juba võõrastav kuulda, et kümnevõistleja Klumberg enne Antverpeni olümpiaadi kordagi massaashi polnud saanud ja okkupatsiooni ajal maadlejaks tahtis hakata. Või et maadleja Pütsep paar aastat enne ilmameistriks saamist enamlaste vangistusest põgenesed Vologda põlismetsades ennast ennem puujuurtega toitis, kui Murmani jõudis ja mitmest ookeanist üle vintsutades viimaks kodumaale pääsis. Siin sattus ta ainult juhuslikult frondilt sõjaväe spordi kursustele ja hakkas ennast üle mitme aja jälle harjutama. Siis tundis ta suuremat huvi jooksu, kui maadluse vastu. Igast praegusest meie suursportlasest võiks midagi põnevat, juhtumisriikast, saatuslikku ja fataalset jutustada, mis mõnel vagusal sportlas-lambakarjal, nagu rootslastel, suud imestusest ammuli ajaks ja osalt anekdootidena kõlaksid. Kus on meie Lingi võimlemis-süsteemid, saalid, suured subsiidid, kergendatud tingimised ja igasugu vastutulekud? Meil oli kümne aasta eest kari metslasi, kes talvel Tondi liivaküngastel, „dүүnades“, omale jõulupuu tegid, halasti lume sees karglesid, maadlesid ja kõiksugu völlanalja tegid. Kes jättis tervise — kadus, kes jäi, see on kui raudpurikas, kelle päälle ükski pahe ei hakka ja spordi alal tusedalt läbi lööb.

Meie sportlisest avantürismist on tingitud ka meie spordiliikumise korraldusvaesus ja ühisettevõtete raske läbiviidavus. Igasugused kultuuri ebemed pudenevad imeruttu meie spordiliidi ümber ja nähtavale tuleb „dүүnamehe“ tõmmu turi,

kes iseteadev, jonnakas, kangekaelne ja kiuslik. Et sarnane taktika siiski see õige ei ole, selle meeletuletuseks õieti käesolevad read ongi. See on ju kõik vabandatud, omane ja arusaadav, kuid eelnimetatud Herodotese kõrgetähendusline teade, kohustab meid tsiviliseeruma, kultiveeruma, euroopaseeruma jne. Ühe sõnaga on meil tarvis ühtteist enam mõistma õppida ja ühisel jõul-nõul ettevalmistustega Pariisi suurmürgli vastu alustada. Meil on vilksatanud teated mitmete komiteede moodustamisest ja treenerite kutsumisest, kuid ühtlasi on ka sportlistes ringkondades rind püsti aetud ja igasuguste sarnaste ettevõtete üle muigatud — ega ometigi ei taheta Eesti sportlaste võidu läbi mõnda väljamaa treeneri-rätsepakest kuulsaks tehal. Mõned on siiski arvanud, et kui meile õnn osaks saab Pariisis kuulsust lõigata, siis ka osa sellest mõne treenerile tänutähena võib kinkida, kuid praegu on seisukoht sportlaste hulgas ses suhtes äärmiselt kindlusetu. Ka komiteed ei ole veel päale paberlise otsuse siin kaugemale jõudnud, olgugi et sellest sündmusest juba $\frac{1}{8}$ ettevalmistusajast on kulanud. Kui sarnase tempoga asjad arenevad, siis jõuavad treenerid sel ajal kohale, kui Eesti sportlased juba Pariisi on jõudnud, ja kas neist siis enam kasu on, see on tõesti küsitav.

On selge, et iga meie sportlasel mõni puudus on, mis asjatundlikul juhatusel parandatud võiks saada, kuid Pariisi olümpiaadil esineme meie kõigi kogemuste põhjal sama ettevalmistamatult, kui Antverpenis ja Göteborgis ja kas meie sääl mitte rahvusliselt veidi tahapoole ei nihku ja Herodotese kõrge mõiste vastu ei eksi — see on iseküsimus.

Venemaalt.

„ESIMENE FÜÜSILISE KULTUURI PÜHA“ peeti Moskvas 18. augustist kuni 16. septembrini õige suurejooneliselt ja pidulikkusega. Tehnilised saavutused on siiski õige keskpärased ja näitavad, et sport Venemaal on tuntavalt tagurpidi läinud. Toome paremad tagajärjed kergejõustiku võistlustest Vene spordilehe „Известия спорта“ järel: Hoota kõrgus: 1. Enjko, Kiiev, 1.40; 2. Zeisik, Moskva 1.40. Hoota kaugus: 1. Enjko 2.93; 2. Kalina, Kiiev, 2.90. Vasaraheide: 1. Tshistjakov,

Moskva, 36.96; 2. Reshetnikov, Petrograd, 33.32; 3. Sparre, Moskva, 33.22. Kaugushüpe: 1. Kabalov, Moskva, 6.24; 2. Nasaretov, sama, 6.24; 3. Lukashevitch, Kiiev, 6.22; 4. Saaretok, Moskva (end. Tallinna kalevlane) 6.18. 200 m tr.: 1. Podgaezki, Kiiev, 24,2; 2. Gromov, Moskva, 24,7. 800 m tr.: 1. L. Brandt, Moskva, 2.02,8; 2. Lebedev, sama, 2.06,1; 3. Blagoravov, sama, 2.07. Kuulnaistele (7.25 kg.): 1. Reichashrit, Pensa, 6.74 (Venemaa rekord); 2. Astahova, Perm, 6.71.

5000 mtr.: 1. Tjutjunov, Moskva, 16.27,7; 2. Vladimirov, sama, 16.39,2; 3. Botsharov, sama, 16.46,8. Meestega ühes jooksid ka kaks naist: Mestsherjakova ja Kashintseva, kes aegu 23.56,8 ja 23.59,4 näitasid. Kettaheide naistele: 1. Astahova 21.87; 2. Kushel, Moskva, 20.62. Kuulitõuge: 1. Reshetnikov 11.79; 2. Albert, Vjatka, 11.68; 3. Sparre 11.51. 1000 mtr. naistele: 1. Solodnikova, Moskva, 3.32,8 (Venemaa rekord); 2. Shmitman, Moskva, 3.35,8. 110 mtr. tõkkeid: 1. Zeisik 17,6; 2. Brandt 17,8. 60 mtr. naistele: 1. Leonova, Kaluuga, 8,4; 2. Tihonova, Moskva, 8,4; 3. Zhuravleva, sama, 8,4. Kõrgus hooga naistele: 1. Goldobina, Perm, 1.35 (1.40); 2. Klepikova, Moskva, 1.30. Teivashüpe: 1. Dobrõnin, Moskva, 3.31; 2. Brandt 3.31. Kaugus hooga naistele: 1. Zhuravleva 4.38 (4.61); 2. Klepikova 4.38. Kettaheide: 1. Sidorov, Moskva, 35.74; 2. Zeisik 35.72; 3. Podkovitsh, Kiiev, 34.78. Odaviske naistele: 1. Gerasimova, Moskva, 24.65; 2. Zhuravleva 22.93. Kolmikhüpe: 1. Enjko 12.31; 2. Lukashevitch 12.28. 100 mtr.: 1. Kalina 11,7 (eelj. 11,4); 2. Ordinski, Perm, $\frac{1}{2}$ mtr. 100 mtr. naistele: 1. Tihonova, Moskva,

13,8 (Venemaa rekord); 2. Zhuravleva. 400 mtr.: 1. Podgaezki 52,8; 2. Gromov 52,9; 3. Naumov, N.-Novg., 54,0. Teivashüpe naistele: 1. Zhuravleva 2.16 (Venemaa rekord); 2. Goldobina 2.00. Kõrgus hooga: 1. Feit, Moskva, 1.60 (1.65); 2. Nasaretov, Moskva, 1.60. 1500 mtr.: 1. Brandt 4.17,5; 2. Lebedev 4.18,1; 3. Barhash, Moskva, 4.22,6. Odaviske: 1. Reshetnikov 57.96 (Venemaa rekord); 2. Strashnov, Kostroma, 49.00. 10.000 mtr.: 1. Tjutjunov 34.24,4; 2. Lavrov, N.-Novg., 35.08,0; 3. Botsharov 35.43,5. Linnadest tuli esimesele kohale Moskva 39 punktiga, teine ja kolmas — Petrograd ja Kiiev 8 p.

*

VENE LIIDUMEEKOND

jõudis 22. septembril oma väljamaareisilt Moskvasse tagasi, kus ta suurte tseremoniate ja kiidukõnedega vastu võeti. Meeskond on mänginud oma ringreisi ajal 18 mängu, värvate vahekorraga 85:23; Rootsis 35:17, Norras 20:3, Saksamaal 26:1 ja Eestis 4:2. Venelaste kasuks on kõige enam värvaid sisse löönud Butusov ja Kanunnikov — 32 ja 27.

Ideaalne kesktermaja: Üksikute organide tööjaotus, parem ja pahem jalg. Kombinatsiooniligitused dribbeldus, sööt, surmamine, löök. Parem ja pahem käsi, juhatavad tormijooksul tiibasid, kisuvad poolkaitsjaid järele. Parem ja pahem silm, hüpnoteerivad vastaste kaitsjaid, sugereerivad oma tiivade e päätungisideid ja valvavad vahekohtunikk. Pää, kõige ideede ja seisukohavõtmiste keskorgaan, pallijagamiskoht, ideede depoo, ideaalsem võistlusabinõu nurgalöökidel. Ülejäänud keha, liikumismootor, päätungimistank, vastupunniva vastase puhul järelaitamise abinõu. Rääkimiselundid harilikult väljaspool tarvidust, ainult protestidel, salajastel soovidel („kurraat“) ja ergutushüütel tegevuses.

JALGPALLI KROONIKA

MÖÖDUNUD KUU,

oktoober, on jalgpallis õige elav olnud. Hooaja lõppu aimates on püütud veel kiirelt südame pääl seisvaid mängu maha mängida, enne kui lõpukriipsu saavutuste reale alla tõmmata ja talvepuhkusele minna.

Läinud kuu viimane oli Eestile suursaavutuse päevaks, mil soomlased maailmavoistlusel oli sunnitud Eesti paremust tunnistama. Seda ruttasid nad aga kohe tasuma ja pakkusid revanshmängu nädal hiljem Helsingi—Tallinna võistluse näol. Eestlased ei tahtnud oma autunde pääle lasta varju heita ja võtsid võistluse vastu, olgugi nõrgendatud koosseisus, kuna Sport

varem oli lubanud samal päeval Riias mängida. Vägeva tasumishimu ja vahekohtuniku soodustusel läks helsinglastel korda Tallinna esitusmeeskonnana mängivat Kalevit 5:0 lüüa.

Sport näitas aga Riias hääd vormi, mängides Riia jalgpallklubiga 1:1 ja Kaiservaldiga 3:1.

13—14. oktoobril võttis TJK Riia sõidu ette ja lõi YMCA hra Raudsepa karika lõpuvõistluses, omandades seda, tagajärjega 3:1. Ka Riia vähematest klubidest koosnevat koondusmeeskonda võitis TJK. Ka peeti Tallinnas samal päeval Sport—Kalevi vahelist võistlust „Vaba Maa“ karika pääle, mis 1:1 lõppes. 20.—21. oktoobril olid

*Eesti-Soome
maadevõistlusest.*

*Brenner annab pääga palli
Reinile, mida soomlane
Kettunen omale püüab.*

Akeli foto.

Tallinna esitusmeeskonnal võistlused Varssavis, kus Poola pealinna meistermeeskonda Poloniat 1:0 võideti ja Varssavi esitusmeeskonnale juhusliselt 0:1 kaotati. 24. oktoobril oli aga päev, mida häämeelega tahaks olematuks teha, Tallinna koondusmeeskond kaotas siin reservidega mängivale Riia jalgpallklubile 0:1.

28. oktoobril oli juba puhkepäev esimese klassi meeskondadele, ainult mõned B ja C meeskonnad võistlesid veel õreda publiku päältvaatamisel.

*

M. ANDREESEN

MEESTERAHVA RÄTSEPAÄRI

TALLINN, RATASKAEVU TÄN. 14.
KÕNETR. 17—54.

CRACOVIA,

üks parematest Poola meeskondadest, lõpetas oma Hispaania ringreisu värvatevahekorraga 6:27. Seitsmest peetud mängust lõppesid 6 poolakate kaotusega ja 1 otsustamatult.

*

KESK-EUROOPA JALGPALLI-POTPOURRI.

Sparta (Tsh.-Sl.) — Rapid (Austria) 4:0; Sparta — Vienna (Austria) 2:2. MTK-FTC (Ungari) 2:1. FTC — Amateure (Austria) 1:1. Sparta — Slavia 3:1. Rapid — Haakoah 2:2.

*

SUUR HUVI ROOTSIS JALGPALLI VASTU.

Daani-Rootsi maavõistlust Stokholmi olid tulnud päältvaatama üle 3000 göteborglase, selleks nõutud erarongiga.

*

NORRA MEISTRIKS

tänavu tuli Brann, Bergen, kes Lyn'i, Kristiaania, 2:1 löi. Läänud aastal oli meistriks Odd, Skien.

*

JOHN ÖSTERHOLM,

tuntud Soome jalgpallimängija-lendur, sai hiljuti surma lennuõnnetuse tagajärjel. Ö. mängisläinud aastal Soome liidemeeskonnas Eesti vastu paremat äärt.

*

F. C. BARCELONA,

Hispaania parem meeskond on Saksa Sp. V. Fürthi 7:1 ja Poola Cracoviat 7:2 löönud. Samuti läinud aastast Hispaania meistrit A. C. Bilbao't 2:0 ja 5:1.

*

DAANI

on tänavune põhjamaade meister jalgpallis. Norrat löi ta hiljuti Kopenhaagenis 2:1 ja Rootsit Stokholmis 3:1. Rootsi löi, nagu teada, Soomet kevadel 3:0 ja Norrat.

*

PLATTKO,

kuulus Ungari varavavaht, asus kevadel Hispaaniasse elama, kus ta edukalt F. C. Barcelona värve kaitseb. P. saada hispaanlastelt rikkalikku tasu ja esineda vahel ka teistes klubides, olles Zamorale tõsiseks konkurendiks. Üldse olla asjaarmastaja mõiste Hispaanias väga avar.

*

SPARTA-SLAVIA

on Tsheho-Slovakia jalgpallisporidis kaks kõvemat rivaali, kelle kokkusaamine iga-kord kodumaal suursündmus ja igalpool väljamaalgi huvi äratav. Võrrelda oleks see meie Kalevi-Spordi vahekorraga. Sennised tagajärjed nende vahel on olnud:

1896	Sparta-Slavia	1:0, 0:0
1907	" "	2:2, 1:9
1909	" "	1:5
1911	" "	2:9, 3:1
1912	" "	4:0, 1:1
1913	" "	2:0
1914	" "	1:0, 3:0, 0:1
1915	" "	1:0, 4:0, 1:5
1917	" "	0:5
1918	" "	2:4, 0:1, 4:1
1919	" "	2:3, 2:0
1920	" "	2:0, 4:0
1921	" "	0:1
1922	" "	3:0, 2:2, 0:0, 3:0, 0:1
1923	" "	1:1, 6:4, 3:1

*

POOLAS

on mänginud Pogon-Polonia 6:1, Pogon-Visla 3:0

*

PROFFID — ASJAARMATAJAD

on mänginud Inglismaal 2:0:

MITMESUGUST

TÄNAVUSED PAREMAD KÜMNEVÕIST- LUSE SAAVUTUSED:

	Os- borne	Klum- berg	Som- fai	Strand- berg	Yrjölä
100 mtr.	11,5	12,2	11,2	11,7	12,2
kaugus	6.60	6.93	7.08	6.66	6.34
kuul	11.51	12.59	10.76	11.27	12.20
kõrgus	1.96	1.70	1.65	1.70	1.80
400 mtr.	57,0	54,5	53,0	53,0	54,3
110 mtr.	15,6	17,1	16,1	16,2	17,0
ketas	33.64	39.27	39.37	33.03	34.91
teivas	3.21	3.20	3.20	3.30	3.20
oda	56.14	58.88	47.06	54.51	52.76
1500 mtr.	4.53,1	5.04,2	4.45,0	4.41,0	4.36,4

Punktid: Osborne, Ameerika, 7350.11, Klumberg, Eesti, 7328.25, Somfai, Ungari, 7287.83, Strandberg, Soome, 7226.90, Yrjölä, Soome, 7135.04.

*

UUED PRANTSUS REKORDID.

Lewden on hüpanud kõrgust 1.91, Cerbonney jooksnud 300 mtr. 35,2 ja Berger heitnud ketast 42.40.

*

SUOMEN URHEILULEHTI MARATONI

on võitnud A. Stenroos 1.27,15, teine E. Harju 1.30,39, kolmas A. Linna 1.34,28. Maa pikkus 25 kilomeetrit.

*

BERTIL JANSSON

on tõuganud kuuli 14.27+12.97=27.24.

*

EDVIN VIDE

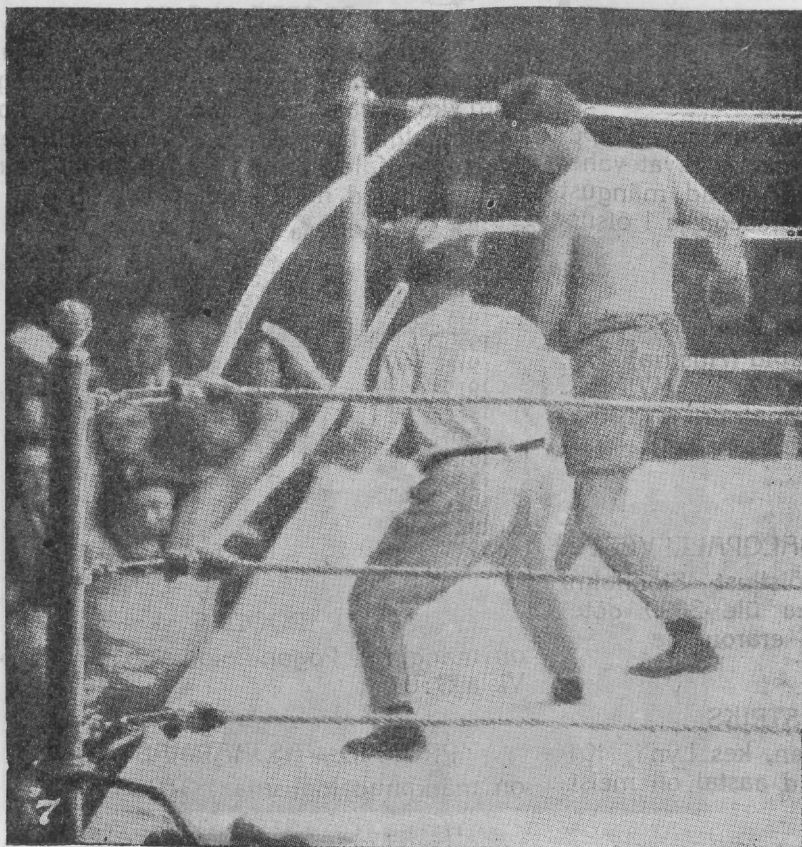
on tänavu löönud 6 Rootsi rekordi, mis seni tuntud John Zanderi nimel seisid. Need on: 1500 mtr. 3.54,2 (Zander 3.54,6), 1 ingl. m. 4.13,1 (4.16,8), 2000 mtr. 5.28,3 (5.30,4), 3000 mtr. 8.30,4 (8.33,1), 2 ingl. m. 9.12,8 (9.17,2), 5000 mtr. 14.44,1 (14.51). See võib juba tõesti meelega pahaseks teha!

*

HOLLANDLANE BROOS

on kodumaa rekordi 100 meetris 110,6 pääle parandanud.

*

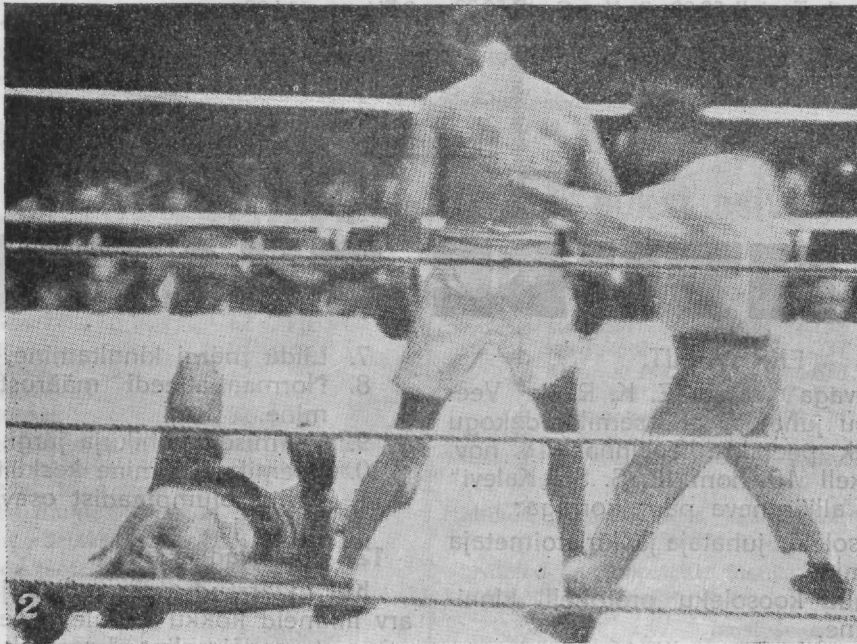
Dempsey-Firpo matshist.

Firpo lööb Dempsey läbi
nööride, ainult jalad
vilksatavad veel.

*Dempsey-Firpo
matshist.*

*Enne võistlust.
Kirjus kuues on
Firpo.*

Firpo on knock-outi löödud.

KEHRLING—FROITSHEIM,

kuulsad tennismängijad, esimene Ungari, teine Saksa meister, on hiljuti Meranis võistelnud. Kehrlingi paremus oli ilmne ja võitis 6:1 ja 9:7.

*

AMEERIKA ESIVÕISTLUSED.

100 y.: 1. L. Murchison 10,1; 2. A. Washington; 3. C. Bowman.

220 y.: 1. L. Murchison 22,3; 2. F. Lovejoy; 3. M. Lornicht.

440 y.: 1. H. Fitch 50,0; 2. A. Wolters; 3. H. Hagen.

880 y.: 1. R. Watson 1.57,4; 2. A. Helffrich; 3. J. Connolly.

1 mail: 1. J. Ray 4,18; 2. Ray Buher; 3. Hahn.

5 maili: 1. Johnson 26,05,2; 2. Booth; 3. Hennigan.

120 y. tõketega: 1. K. Anderson 15,1; 2. Riby; 3. Kinsey.

220 y. tõketega: 1. C. Brookins 24,5; 2. H. Meyers; 3. K. Anderson.

440 y. tõketega: 1. Riley 55,4; 2. Norton; 3. Oram.

Kaugus: 1. Hubbard 7,33; 2. R. Legendre 7,10; 3. Gourdin 7,05.

Kõrgus: 1. L. Brown 1,97,2; 2. H. Osborne 1,93; 8 Landon 1,93.

Teivas: 1. Meyers 3,99; 2. Kuvusch 3,81; 3. Brooker 3,81.

Kolmik: 1. Hubbard 1,34; 2. Geist 1427; 3. Plansky 13,78.

Ketas: 1. Lieb 46,04; 2. Pope 45,13; 3. Houser 45,01.

Vasar: 1. Tootell 52,90; 2. Me. Grath 50,33; 3. Bonnett 48,24.

Raskus: 1. Mc Grath 11,58; 2. Mc Donald 11,27; 3. Tootell 10,94.

V. Resev-Resel

Toompuiestee 19, Tallinn.

Kõnetraat 20-19

Soovitab: jalgpalle, jalgpalli saapaid, basket- ja volleypalle, võrke, rekete, tennisipalle, kettaid, odasid, kuule, trikoosid, naelkingi ja igasuguseid spordi ja võimlemise abinõusid.

Esitajad:

Pärnus,	võiml. õp. F. Nordgren,	Lõuna tän. 14.
Rakveres,	„ „	K. Lieberg,
		Tartu tän. 5.
Kuressaares,	„ „	Elmik, gümn.
Viljandis	„ „	Pihlak, „

Kuul: 1. Vanzer 14,35; 2. Eastman 14,12; 3. Houser 14,02.

Odad: 1. Hoffman 59,32; 2. Frieda 58,22; 3. Hanner 55,91.

Kogu võistluste kestvuse sadas kõva vihm.

LIITUDE TEATED

EKRAVELIIT.

Käesolevaga teatab E. K. R. ja Veespordi Liidu juhatus, et asemikkudekogu pääkoosolek peetakse Tallinnas 18. nov. 1923. a., kell 10 homm. E. S. S. „Kalevi“ seltsimajas alljärgneva päevakorraga:

1. Koosoleku juhataja ja kirjatöimetaja valimine,
2. Läänud koosoleku protokollini kinnitamine,
3. 1922/23. a. tegevus-aruanne,
4. 1922/23. a. kassa aruanne,
5. 1924. a. eelarve,
6. Määruste kinnitamine,

7. Liidu märgi kinnitamine,
8. Normaali-atleedi määruste kinnitamine,
9. Valimised põhikirja järgi,
10. Asemiku valimine keskliitu,
11. Pariisi olümpiaadist osavõtmise küsimus ja
12. Jooksvad asjad.

Kui määratud ajaks põhikirjas nõutud arv liikmeid kokku ei tule, peetakse järgmine otsusevõimeline koosolek tund hiljem, kokkutulnud liikmete arvu peale vaatamata, sama päevakorraga ära.

Liidu juhatus.

Kool & Mäng

Tallinn, Vana Posti t. 2
Kõnetraat: 16—56, 21—78

Mänguasjad, Koolitarbed,
Süstad ja tõukekelgid.

Eesti Kerge-, Raske- ja Veespordi Liidu juhatus teatab, et Keskliidu Tehnilise ettevalmistuskomitee poolt on

PARIISI OLÜMPIAADIST OSAVÕTJATE MAADLEJATE KINDLAKSMÄÄRAMISEL

järgmine kord maksma pandud:

Seltside poolt korraldavatest võistlustest määratakse 4 kuni 6 võistlust katsevõistlusteks, missuguste võistluste tagajärjed osavõtjate kindlaks määramisel arvesse võetakse.

Seni on kinnitatud katsevõistlustena Tallinna Kalevi maadlusvõistlused 10—11. nov. s. a. ja V. S. Spordi 1—2. dets. Järgmistest võistlustest teatatakse eraldi.

Liidu juhatus.

TALVESPORDI LIIDU TEATED.

Tsirkulaarselt

Käesolevaga teatab Liidu juhatus, et asemikkudekogu korraline aasta pääkoosolek peetakse Tallinnas 18. nov. 1923. a. E. S. S. „Kalevi“ seltsimajas, Gonsiori t, 4, kell 12 päeval alljärgneva päevakorraga:

1. Koosoleku juhataja ja kirjatöimetaja valimine,
2. 1923. a. tegevus-aruande kinnitamine,
3. Rahaline aruanne 1923. a. pääle,
4. 1924. a. eelarve,
5. Pariisi olümpiaadist osavõtmise küsimus,
6. Valimised põhikirja järgi ja
7. Mitmesugused läbirääkimised.

Liidu juhatus.

Käesolevaga teatame, et liitus registreeritud sportlased, kes soovivad eeltulevaks hooajaks end ümber registreerida, peavad kirjaliku teadaandega kuni 20. nov. s. a. esinema. Pääle ülnimetatud tähtaega sisseantud palved ei leia tähepanu.

Liidu juhatus.

KODUMAA SPORDISELTSIDELE.

Käesolevaga teatab „Kalevi“ juhatus, et E. K. R. ja Veespordi Liidu loaga korraldatakse Tallinnas, 10 - 11 novembril 1923 a.

RAHVUSVAHELISED MAADLUSVÕISTLUSED

alljärgnevates kaaludes:

Kärbeskaal	raskus kuni 58	kg.
Sulgkaal	” ” 62	kg.
Kergekaal	” ” 67 ¹ / ₃	kg.
Keskkaal	” ” 75	kg.
Poolraskekaal	” ” 82 ¹ / ₂	kg.
Raskekaal	” üle 82 ¹ / ₂	kg.

Võistlused peetakse rahvusvahelise maadlusliidu määruste järgi (I. W. F.). Kaalumine laupäeval, 10. novembril kell 5 p. l. seltsi ruumes, Gonsiori tän. 4.

Ülesandmisi võetakse vastu kuni 5 nov. s. a.

Ruhinde jaotakse igas kaalus kolm.

Lootes Teie seltsi lahke osavõtte peale,

austusega

Kirjatöimetaja.

P.S. Käesolev kuulutus on võistluskutsena maksev.

KODUMAA SPORDISELTSIDELE.

Seega teatab E. S. S. „Kalevi“ juhatus, et Eesti K. R. ja V. liidu loaga korraldame Tallinnas 17—18 novembril s. a.

Eesti poksi esivõistlused,

milledest Teid lahkesti osavõtta palume.

Võistlused peetakse alljärgnevates kaaludes:

sulgkaal	— kuni 57.152	kg.
kergekaal	— ” 61.237	kg.
kerge-keskkaal	” 66.678	kg.
keskkaal	— ” 72.574	kg.
poolraskekaal	— üle 72.574	kg.

Ülesandmisi võetakse vastu kirjalikult postkast 70 kuni 9 nov. s. a.

Ruhinde jagatakse igas kaalus kolm, võistlejate arvu silmas pidades.

Võistlejad on kohustatud üleni trikoos võistlema. Lootes lahke osavõtte pääle

austusega

Esimees (allkiri).

Kirjatöimetaja (allkiri)

Kõige parem sõber sportlastele

on

shokolaad,

sest tema on sportlastega ühes enne ja pärast
wõistlust, kui ka wõistluse ajal.

TARVITAJAD!

Kas olete järelemõetlud, et ostes kaupu erakauplustest, Teie vabatahtliselt annate suure osa oma sissetulekust üksikute rikastamiseks?

Ainult siis on Teil võimalus majapidamises kokkuvõtta ja kõik kasu elatustarbete ostust omale saada kui lähema tarvitajate- ehk majandusühisuse liikmeks astute ja kõik kaubad oma ühisusest ostate.

Ühistegelised ettevõtted on aidanud kaubahinnad allasuruda ja on alati valvel, et neid keegi ebaloomulikult kõrgendada ei saaks.

Ühisustele muretseb kaupu peasjalikult otse valmistajatelt ühisuste oma suurkaubandusline ostu-müügi, oma tööstuse ja nõuande keskkohalt

Eesti Tarvitajate Keskühisus

Tallinn, Viruvärava puistee 15.